

Republika Hrvatska
Visoki kazneni sud Republike Hrvatske
Zagreb, Savska cesta 62

Poslovni broj: I Kž-Us-66/2023-13

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Visoki kazneni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sudaca mr.sc. Marijana Bitange predsjednika vijeća te Ivana Turudića, univ.spec.crim. i Sande Janković, članova vijeća, uz sudjelovanje više sudske savjetnice - specijalistice Ive Kero, zapisničarke, u kaznenom predmetu protiv optuženog P. P. i drugih, zbog kaznenih djela iz članka 291. stavak 1. i drugih Kaznenog zakona ("Narodne novine" broj 125/11., 144/12., 56/15., 61/15., 101/17., 118/18., 126/19. i 84/21., dalje: KZ/11.) odlučujući o žalbama Ureda za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta (dalje: USKOK) te optuženog I. T., optuženog M. B., optuženog V. B. i optuženog M. L. podnesenima protiv presude Županijskog suda u Zagrebu od 6. lipnja 2022., broj: K-Us-11/2018., u sjednici vijeća održanoj 11. listopada 2023. u prisutnosti u javnom dijelu sjednice optuženog M. L. i njegove braniteljice, odvjetnice J. S., braniteljice optuženog P. P., odvjetnice S. O. branitelja optuženog Ž. H., odvjetnika J. K. branitelja optuženog I. T., odvjetnika N. D. branitelja okrivljenog F. Č., odvjetnika Ž. Ž. braniteljice optuženog M. B., odvjetnice V. D. L. braniteljice optužene I. B., odvjetnika S. M. braniteljice M. V., braniteljice optuženog B. M., odvjetnice L. Č. R. branitelja optuženog V. B., odvjetnika T. R. te branitelja optužene pravne osobe trgovačkog društva B. S. d.o.o., odvjetnika S. Č.,

p r e s u d i o j e

Odbijaju se žalbe USKOK-a, optuženog I. T., optuženog M. B., optuženog V. B. i optuženog M. L. kao neosnovane te se potvrđuje prvostupanjska presuda.

Obrazloženje

1. Pobijanom presudom Županijskog suda u Zagrebu, na temelju članka 453. točka 3. ZKP/08. oslobođeni su optužbe optuženi P. P. da bi počinio kaznena djela protiv

službene dužnosti i to poticanjem na trgovanje utjecajem iz članka 295. stavka 1. u svezi s člankom 37. KZ/11., opisano pod točkom 1) izreke te presude i kazneno djelo protiv službene dužnosti, poticanjem na zlouporabu položaja i ovlasti iz članka 291. stavka 1. u vezi članka 37. KZ/11., opisano pod točkom 5), sve u vezi s člankom 51. KZ/11., optuženi Ž. H. da bi počinio kazneno djelo protiv službene dužnosti trgovanje utjecajem iz članka 295. stavka 1. KZ/11. opisano pod točkom 1) izreke, optuženi I. T., I. M., F. Č. i M. B. da bi počinili kazneno djelo protiv službene dužnosti zlouporabom položaja i ovlasti iz članka 291. stavka 1. KZ/11. opisano pod točkom 1) izreke, te optuženici I. B. i K. R. U. da bi počinile kazneno djelo protiv službene dužnosti, zlouporabom položaja i ovlasti iz članka 291. stavka 1. i 2. KZ/11., optuženi B. M. da bi počinio kazneno djelo protiv službene dužnosti, poticanjem na zlouporabu položaja i ovlasti iz članka 291. stavka 1. i 2. KZ/11. u vezi s člankom 37. KZ/11. opisano pod točkom 2) izreke te presude te optuženo trgovačko društvo B. s. d.o.o. da bi ostvarenjem imovinske koristi za sebe na način opisan pod točkom 7) izreke presude bilo odgovorno za kazneno djelo protiv službene dužnosti, zlouporabom položaja i ovlasti iz članka 291. stavka 1. i 2. KZ/11.

1.1. Na temelju članka 158. stavka 1. i 3. ZKP/08. oštećeni G. Z. je s imovinskopравnim zahtjevom u odnosu na optužene I. B., K. R. U. i B. M. upućen u parnicu.

1.2. Na temelju članka 149. stavka 1. ZKP/08. troškovi kaznenog postupka iz članka 145. stavka 2. točki 1. do 5. ZKP/08. te nužni izdaci optuženika i nužni izdaci i nagrada branitelja u odnosu na optužene P. P., Ž. H., I. T. u odnosu na točku 1) izreke pobijane presude, optuženih I. M., F. Č., M. B., I. B., K. R. U., B. M. i TD B. s. d.o.o., u odnosu na točku 2) izreke presude padaju na teret proračunskih sredstava.

1.3. Nasuprot tome, optuženi I. T. proglašen je krivim da je počinio kaznena djela protiv službene dužnosti, poticanjem na zlouporabu položaja i ovlasti iz članka 291. stavka 1. KZ/11. u vezi s člankom 37. KZ/11., opisano pod točkom 4) izreke i zlouporabom položaja i ovlasti iz članka 291. stavka 1. KZ/11., opisano pod točkom 5) izreke, u vezi s člankom 51. KZ/11., optuženi M. B. da je počinio kazneno djelo protiv službene dužnosti, poticanjem na zlouporabu položaja i ovlasti iz članka 291. stavka 1. KZ/11. u vezi s člankom 37. KZ/11., a sve u vezi s člankom 51. KZ/11. opisano pod točkom 4) izreke, optuženi V. B. proglašen je krivim zbog kaznenog djela protiv službene dužnosti, zlouporabom položaja i ovlasti iz članka 291. stavka 1. KZ/11. u vezi s člankom 52. KZ/11., opisanim pod točkom 3) izreke, optuženi M. L. proglašen je krivim da je počinio kaznena djela protiv službene dužnosti, zlouporabom položaja i ovlasti iz članka 291. stavka 1. KZ/11. u vezi s člankom 52. KZ/11., a sve u vezi s člankom 51. KZ/11., opisanim pod točkama 3) i 6) izreke, te optuženi Z. A. da je počinio kaznena djela protiv službene dužnosti i to poticanjem na trgovanje utjecajem iz članka 295. stavka 1. KZ/11. u vezi s člankom 37. KZ/11., opisanim pod točkom 4) izreke i poticanjem na zlouporabu položaja i ovlasti iz članka 291. stavka 1. KZ/11. u vezi s člankom 37. KZ/11., opisanim pod točkom 6) izreke, a sve u vezi s člankom 51. KZ/11.

1.4. Na temelju članka 291. stavak 1. u svezi s člankom 37. KZ/11. optuženom I. T. je za kazneno djelo pod točkom 4 izreke presude utvrđena kazna zatvora u trajanju od 8 (osam) mjeseci, a temelju članka 291. stavka 1. KZ/11. za kazneno djelo pod točkom 5 izreke presude kazna zatvora u trajanju od 6 (šest) mjeseci, pa je na

temelju članka 51. KZ/11. optuženi I. T. osuđen na jedinstvenu kaznu zatvora u trajanju od 9 (devet) mjeseci.

1.5. Na temelju članka 291. stavka 1. u vezi s člankom 37. KZ/11. optuženi M. B. je za kazneno djelo pod točkom 4 izreke presude osuđen na kaznu zatvora u trajanju od 8 (osam) mjeseci. Na temelju članka 291. stavka 1. u vezi s člankom 52. KZ/11. optuženi V. B. je za kazneno djelo pod točkom 3 izreke presude osuđen na kaznu zatvora u trajanju od 7 (sedam) mjeseci. Na temelju članka 291. stavka 1. u vezi s člankom 52. KZ/11. optuženom M. L. je za kazneno djelo pod točkom 3 izreke presude utvrđena kazna zatvora u trajanju od 8 (osam) mjeseci, a za kazneno djelo pod točkom 6 izreke presude kazna zatvora u trajanju od 1 (jedne) godine, te je na temelju članka 51. KZ/11. optuženi M. L. osuđen na jedinstvenu kaznu zatvora u trajanju od 1 (jedne) godine i 2 (dva) mjeseca. Na temelju članka 295. stavka 1. u vezi s člankom 37. KZ/11. optuženom Z. A. je za kazneno djelo pod točkom 4 izreke presude utvrđena kazna zatvora u trajanju od 7 (sedam) mjeseci, na temelju članka 291. stavka 1. u vezi s člankom 37. KZ/11., za kazneno djelo pod točkom 6 izreke presude, kazna zatvora u trajanju od 6 (šest) mjeseci, te je na temelju članka 51. KZ/11. optuženi Z. A. osuđen na jedinstvenu kaznu zatvora u trajanju od 8 (osam) mjeseci time da mu je na temelju članka 56. KZ/11. izrečena uvjetna osuda, pa kazna na koju je optuženi Z. A. osuđen neće biti izvršena ako u roku od 2 (dvije) godine ne počini novo kazneno djelo.

1.6. Na temelju članka 54. KZ/11. u kaznu na koju je optuženi I. T. osuđen uračunato je vrijeme od uhićenja i vrijeme provedeno u istražnom zatvoru od 19. listopada 2014. do 19. studenog 2014. godine, u kaznu na koju je optuženi M. B. osuđen uračunato je vrijeme od uhićenja i vrijeme provedeno u istražnom zatvoru od 19. listopada 2014. do 19. studenog 2014. godine, u kaznu na koju je optuženi V. B. osuđen uračunato je vrijeme od uhićenja i vrijeme provedeno u istražnom zatvoru od 19. listopada 2014. do 19. studenog 2014. godine, u kaznu na koju je optuženi M. L. osuđen uračunato je vrijeme od uhićenja i vrijeme provedeno u istražnom zatvoru od 19. listopada 2014. do 31. listopada 2014. godine, a u slučaju opoziva uvjetne osude, u kaznu na koju je optuženi Z. A. osuđen uračunato je vrijeme od uhićenja i vrijeme provedeno u istražnom zatvoru od 19. listopada 2014. do 19. studenog 2014. godine.

1.7. Na temelju članka 158. stavka 1. i 2. ZKP/08. optuženi M. L. dužan je na ime imovinskopravnog zahtjeva G. Z. isplatiti iznos od 15.916,96 kuna, dok se s preostalim dijelom imovinskopravnog zahtjeva koji se odnosi na kamate u odnosu na M. L. G. Z. upućuje u parnicu, a optuženi Z. A. dužan je na ime imovinskopravnog zahtjeva G. Z. isplatiti iznos od 2.047,72 kune, dok se s preostalim dijelom imovinskopravnog zahtjeva koji se odnosi na kamate u odnosu na Z. A. G. Z. upućuje u parnicu.

1.8. Na temelju članka 148. stavka 1. u vezi s člankom 145. stavkom 2. točkom 6. ZKP/08. optuženi I. T. dužan je nadoknaditi troškove postupka u paušalnom iznosu od 15.000,00 kuna, optuženi M. B. dužan je nadoknaditi troškove postupka u paušalnom iznosu od 15.000,00 kuna, optuženi V. B. dužan je nadoknaditi troškove postupka u paušalnom iznosu od 10.000,00 kuna, optuženi Z. A. dužan je nadoknaditi troškove postupka u paušalnom iznosu od 10.000,00 kuna, a na temelju članka 148. stavka 1. u vezi s člankom 145. stavkom 2. točkama 6. i 7. ZKP/08. optuženi M. L. dužan je nadoknaditi troškove postupka u paušalnom iznosu od

15.000,00 kuna. Na temelju članka 148. stavka 1. u vezi članka 145. stavkom 2. točkom 8. ZKP/08. optuženi V. B. i optuženi M. L. dužni su solidarno platiti troškove kaznenog postupka koji se odnose na nagradu i nužne izdatke opunomoćenika oštećenika G. Z. u odnosu na točku 3 izreke presude, o visini kojih će se, na temelju članka 148. stavak 4. ZKP/08. odlučiti posebnim rješenjem. Na temelju članka 148. stavka 1. u vezi s člankom 145. stavkom 2. točkom 8. ZKP/08. optuženi M. L. i optuženi Z. A. dužni su solidarno platiti troškove kaznenog postupka koji se odnose na nagradu i nužne izdatke opunomoćenika oštećenika G. Z. u odnosu na točku 6 izreke presude, o visini kojih će se, na temelju članka 148. stavka 4. ZKP/08. odlučiti posebnim rješenjem.

2. Protiv ove presude žalbu su podnijeli USKOK, optuženi I. T., optuženi M. B., optuženi V. B. i optuženi M. L..

2.1. USKOK se žali u odnosu na oslobađajući dio presude zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka (članak 468. stavak 1. točka 11. ZKP/08.) i pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja (članak 467. točka 3. ZKP/08.), a u odnosu na osuđujući dio presude zbog odluke o kazni s prijedlogom da Visoki kazneni sud Republike Hrvatske preinači oslobađajući dio na način da optuženike proglašava krivima i osudi po zakonu, a podredno da se u tom dijelu prvostupanjska presuda ukine i predmet vrati na ponovno suđenje i odluku, a u odnosu na osuđujući dio presude da se pobijana presuda preinači na način da se izreknu strože kazne.

2.2. Optuženi I. T. žalbi se po branitelju N. D., odvjetniku u Z., zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka, zbog povrede kaznenog zakona, zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, zbog odluke o kazni i troškovima kaznenog postupka, s prijedlogom da drugostupanjski sud uvaži žalbi i pobijanu presudu preinači na način da se optuženik oslobađa od optužbe za kaznena djela po točkama 4. i 5. izreke pobijane presude, a podredno da u tom dijelu presudu ukine i vrati prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje i odluku.

2.3. Optuženi M. B. žali se po braniteljici V. D. L., odvjetnici u Z., zbog apsolutno bitne povrede odredaba kaznenog postupka iz članka 468. stavka 1. točke 11. ZKP/08. i iz članka 468. stavka 2. ZKP/08., zbog povrede kaznenog zakona, pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja te zbog odluke o kazni i troškovima postupka s prijedlogom Visokom kaznenom sudu Republike Hrvatske da ukine prvostupanjsku presudu.

2.4. Optuženi V. B. žali se po branitelju T. R., odvjetniku u Z., zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka iz članka 468. stavka 1. točke 11. ZKP/08., zbog povrede kaznenog zakona, zbog pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja i zbog odluke o kazni s prijedlogom da Visoki kazneni sud Republike Hrvatske ukine prvostupanjsku presudu i predmet vrati sudu na ponovno odlučivanje.

2.5. Optuženi M. L. podnio je osobnu žalbu bez navođenja žalbenih osnova s prijedlogom da ga se oslobodi od optužbe, podredno, da se pobijana presuda ukine i vrati prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje i odluku. Žalbu je podnio i po braniteljici J. S., odvjetnici u Z. zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka iz članka 468. stavka 2. ZKP/08., pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja iz

članka 470. ZKP/08. te odluke o kazni iz članka 471. stavka 1. ZKP/08. s prijedlogom da se pobijana presuda ukine i predmet vrati na raspravljanje pred izmijenjenim vijećem, podredno, da se optuženiku izrekne blaža kazna. Nadalje, žalbu je podnio i po branitelju I. A., odvjetniku u Z., zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka, povrede kaznenog zakona, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i odluke o kazni s prijedlogom da drugostupanjski sud pobijanu presudu preinači na način da optuženik oslobodi od optužbe, podredno, da ju ukine i vrati prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje i odluku. S obzirom na to da se ove žalbe sadržajno isprepliću i nadopunjuju, razmotrene su kao jedna žalba.

3. Odgovor na žalbu USKOK-a podnio je optuženi P. P. osobno i po branitelju A. N., odvjetniku u Z., optuženi Ž. H. po branitelju S. Š., odvjetniku u Z., optuženi I. T. po branitelju N. D., odvjetniku u Z., optuženi F. Č. po branitelju Ž. Ž., odvjetniku u Z., optužena I. B. po braniteljici Ž. R., odvjetnici u Z., optužena K. R. U. po braniteljici M. V., odvjetnici u Z., optuženi B. M. osobno i po branitelju V. M., odvjetniku u Z., optuženi M. L. po braniteljici J. S., odvjetnici u Z. te optuženo trgovačko društvo B. S. d.o.o. po odvjetniku S. Č., svi s prijedlogom da se žalba USKOK-a odbije kao neosnovana.

4. Prije održavanja sjednice vijeća spis je, na temelju članka 474. stavka 1. ZKP/08., dostavljen Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske.

5. Postupajući prema zahtjevu optuženika u žalbi, u smislu članka 475. stavka 1. ZKP/08., o sjednici vijeća izviješteni su optuženici i njihovi branitelji, kao i državni odvjetnik. Sjednici su bili nazočni optuženi M. L. i njegova braniteljica, odvjetnica J. S., braniteljica optuženog P. P., odvjetnica S. O. branitelj optuženog Ž. H., odvjetnik Juraj K., branitelj optuženog I. T., odvjetnik N. D. branitelj okrivljenog F. Č., odvjetnik Ž. Ž. braniteljica optuženog M. B., odvjetnica V. D.L .branitelj optužene I. B., odvjetnika S. M. braniteljica K. R. U., odvjetnica M. V. braniteljica optuženog B. M., odvjetnica L. Č. R., branitelj optuženog V. B., odvjetnik T. R. te branitelja optužene pravne osobe trgovačkog društva B. S. d.o.o., odvjetnik S. Č., a u odsutnosti uredno pozvanih u skladu s odredbom članka 475. stavak 3. ZKP/08.

6. Žalba USKOK-a i žalbe optuženika nisu osnovane.

U odnosu na oslobađajući dio presude

U odnosu na kaznena djela iz točke 1) izreke prvostupanjske presude

7. Pobijajući presudu zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka iz članka 468. stavka 1. točke 11. ZKP/08., USKOK smatra da u pobijanoj presudi nisu navedeni razlozi oslobađanja optužbe optuženog Ž. H., te potom analizira i reproducira sadržaje određenih telefonskih razgovora, iskaze svjedoka Z. M., B. V., M. N., T. M. i S. Š. smatrajući da ti dokazi predstavljaju odlučne činjenice o krivnji optuženog Ž. H.. Nadalje, ističe da su utvrđenja prvostupanjskog suda "u suprotnosti sa provedenim dokazima, da se međusobno isključuju odnosno da su ista u znatnoj mjeri proturječna te je u konačnici i izreka presude u točki 1. proturječna razlozima presude" nakon čega se analiziraju isprave u spisu, sadržaji pojedinih razgovora

zabilježenih primjenom posebnih dokaznih radnji te citiraju i analiziraju dijelovi iskaza svjedoka koje, po stavu USKOK-a, prvostupanjski sud "zanemaruje".

7.1. Međutim, nije u pravu USKOK da su počinjene bitne povrede odredaba kaznenog postupka, na način kako je to naprijed navedeno, jer je sud prvog stupnja dao jasne i uvjerljive razloge, koje prihvaća i ovaj drugostupanjski sud, o odlučnim činjenicama kao i za svoj zaključak, temeljen na provedenim dokazima, da nije dokazano da su optuženici počinili kazneno djelo pa tako i u odnosu na optuženog Ž. H.. Daljnjim obrazlaganjem ove žalbene osnove, USKOK ustvari osporava zaključak prvostupanjskog suda, dakle, istaknuti razlozi sadržajno predstavljaju argumentaciju žalbene osnove pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja, koju USKOK potkrepljuje subjektivnom ocjenom provedenih dokaza

7.2 Naime, u ovom postupku odlučne su činjenice, prema inkriminaciji iz optužnice, radnje radi zbrinjavanja otpada po žurnom postupku, iako za to nisu bili ispunjeni uvjeti iz Zakona o javnoj nabavi, a sve kako bi se izbjegao postupak javnog natječaja te u pregovaračkom postupku javne nabave bez prethodne objave angažiralo upravo trgovačka društva iz C. odnosno radnje kako bi se poslovi na zbrinjavanju otpada po žurnom postupku bez provedbe propisanog postupka javnog natječaja dodijelili društvima iz C. grupe, pod uvjetima koji će odgovarati dozvolama i mogućnostima društava iz C. grupe. Prvostupanjski sud je detaljno analizirao isprave u spisu, sadržaje snimljenih telefonskih razgovora, iskaze svjedoka, obrane optuženice i nalaz i mišljenje vještaka, te ih dovodeći u međusobnu vezu, utvrdio da nije bilo nikakvih nezakonitosti prilikom dodjele posla tvrtki C. navodeći potkrijepljene, jasne i iscrpne razloge u odnosu na svaku odlučnu činjenicu. Tako i u odnosu na radnje optuženog P. P. da bi s namjerom potaknuo optuženog Ž. H. da iskorištavanjem svoga službenog i društvenog položaja i utjecaja posreduje da se obavi druga radnja koja se ne bi smjela obaviti i da se ne obavi druga radnja koja bi se morala obaviti, a da bi optuženi Ž. H. trgovao utjecajem, prvostupanjski sud na temelju iskaza svjedoka A. H., svjedoka R. K., te sadržaja razgovora pod rednim brojem 56. od 2. prosinca 2013., razgovora pod rednim brojem 47. od 2. prosinca 2013., razgovora pod rednim brojem 46. od 2. prosinca 2013., razgovora pod rednim brojem 42. od 1. prosinca 2013., razgovora pod rednim brojem 40. od 1. prosinca 2013. i pod rednim brojem 31. od 27. studenog 2013., koje reproducira, povezuje i analizira, zaključuje da je tvrtka C. pokazala interes iz prijateljskih razloga i na traženje, iako optuženi P. uopće nije bio zainteresiran za taj posao i to nakon što nitko drugi nije pokazao nikakav interes, pri čemu je optuženi P. u telefonskim razgovorima davao sugestije na koji drugi način da se problem riješi jer on ne vidi u tome interes. Da nije postojao interes drugih subjekata proizlazi iz iskaza svjedoka Ž. G. iz trgovačkog društva V. Č. d.o.o. svjedoka T. K., direktora trgovačkog društva K. usluge Đ. d.o.o. i iskaza gradonačelnika Đ. Ž. L. koji su ispitani na okolnost provjere navoda o pokušajima da njihovi gradovi zbrinu otpad grada Zagreba prije traženja tvrtke C. da to obavi. Stoga, neosnovano USKOK žalbom upire da u pobijanoj presudi nema razloga o kaznenom djelu trgovanja utjecajem za koje se tereti optuženi Ž. H., a da bi ga na počinjenje tog djela poticao optuženi P..

7.3. Stoga žalba USKOK-a zbog bitnih povreda odredaba kaznenog postupka nije osnovana jer sud prvog stupnja nije počinio bitne povrede odredaba kaznenog postupka iz članka 468. stavka 1. točke 11. ZKP/08. na koje upire žalba, a niti bilo

koju drugu bitnu povredu odredaba kaznenog postupka iz članka 476. stavka 1. točke 1. ZKP/08. na koju drugostupanjski sud pazi po službenoj dužnosti.

8. Sadržajno pobijajući utvrđeno činjenično stanje, iako istaknuto pod žalbenom osnovom bitne povrede odredaba kaznenog postupka, u odnosu na oslobođenje od optužbe optuženog Ž. H., USKOK žalbom citira dijelove iskaza svjedoka M. N. da je optuženi H. bio zadužen za koordinaciju postupanja vezano za otpad u G. Z., svjedoka T. M. da je optuženi H. bio osoba zadužena za gospodarenje otpadom i iskaz S. Š. da je optuženi H. bio osoba od iznimnog povjerenja M. B. što je "opisala na jednom primjeru", pri čemu nije jasno na koji način citirani dijelovi iskaza ovih svjedoka ukazuju da je optuženi H. počinio kazneno djelo stavljeno mu na teret činjeničnim supstratom optužnice, a niti je tijekom postupka itko sporio ovlasti i zaduženja optuženog H. pa tako niti da je bio koordinator za otpad G. Z.. Stoga, ispravno prvostupanjski sud utvrđeno činjenično stanje pod točkom 1. pobijane presude ne temelji na iskazima ovih svjedoka, a niti citirani dijelovi tih iskaza dovode u sumnju pravilnost utvrđenog činjeničnog stanja.

8.1. Nadalje, žalbom se upire na sadržaje razgovora od 2. prosinca 2013. i 22. listopada 2013. iz kojih proizlazi "što nema čistoća K. S. zovi K.....", "način svu ovu infrastrukturu neka Č. da što ima a što nema K. iznajmiti..." te razgovor između optuženog Lj. i H. kada "S. Lj. kaže "nemoj mi objašnjavat nego ne daj da oni voze tamo!", a Ž. H. mu odgovara "pa naravno, da, nisam ni mislio, nisam mu rekao ništa", koji razgovori, po mišljenju žalitelja, upućuju na opravdavanje pokretanja ograničenog postupka javne nabave. Međutim, pod točkama 85. i 86. pobijane presude, prvostupanjski sud analizira "konspiracije" iz snimljenih razgovora i utvrđuje da se odnose na izdavanje barem privremene dozvole za skladištenje i obradu otpada na bivšem P. od S. T. Z. (djelatnice G. ureda ...) te da je iz nadziranih razgovora razvidno da je M. B. čak predlagao da se otpad kriomice, unatoč zabrani, vozi noću na J. i zatrpava zbog čega je i kažnjen u prekršajnom postupku. Nadalje, iz razgovora u listopadu 2013. (označen pod rednim brojem 5) proizlazi da M. B. pita „jel imaju negdje kompostanu praznu da tamo otpeljaju to tako, iskrenu i nikome ništa ne govore...da nitko ne zna, da se otpelja i istovari i šuti“, na što mu H. odgovara da nemaju. U tom razgovoru M. B. konstatira da će netko propjevati da to voze u C. da to ne smiju, a opet zna i da je problem, ako kriomice voze na J. te konstatira da ako „njih dignu“ da su u problemu. Slijedom takvih snimljenih razgovora, a dijelove kojih citira i USKOK u žalbi, prvostupanjski sud utvrđuje da se u tim razgovorima spominje tvrtka C. jer je C. izašao u susret gradu Z. i pristao odvesti smeće koje se nagomilalo te je s tvrtkom C.-.... bio sklopljen jedan ugovor i to prije nego što je bio potpisan ovaj ugovor koji je proizašao iz pregovaračkog postupka nabave i tim je ugovorom C.-.... bez naknade preuzimao otpad na jedno kraće vrijeme te je C.-.... bio kratkotrajna i privremena opcija koja im je olakšavala situaciju u kojoj su se našli, dok se istovremeno pokušavalo iznaći rješenje s drugim gradovima i komunalnim tvrtkama. Dakle, neosnovano USKOK, fragmentarnim citiranjem sadržaja snimljenih razgovora, bez sagledavanja cjelokupne situacije, nastoji dovesti u sumnju utvrđenja prvostupanjskog suda koji pravilno radi razliku između inkriminiranog pregovaračkog postupka nabave i ostalih ugovora.

8.2. Nadalje, USKOK temeljem isprava u spisu i to tender-troškovnika za žurno pokretanje pregovaračkog postupka javne nabave od 14. studenog 2013. i pisanog odgovora trgovačkog društva C. od 6. studenog 2013. vezano uz upit od 28.

listopada 2013., pobija pravilnost utvrđenog činjeničnog stanja, upirući da pokretanje pregovaračkog postupka javne nabave nije bilo temeljeno na rješenju I. zaštite okoliša od 29. studenog 2013., koji vremenski datira nakon ovih radnji. Međutim, i u samom činjeničnom opisu inkriminacije se ističe da je rješenjem G. Z., G. ureda ..., S. za od 5. srpnja 2011. odbijen zahtjev za izdavanje nove dozvole, te je takvo rješenje potvrđeno 12. veljače 2013. presudom Upravnog suda RH, dok je 7. listopada 2013. Ministarstvo ... donijelo rješenje klasa ..., Urbroj ... kojim je od 21. listopada 2013. zabranjeno Z. h... d.o.o. P. Z. odlaganje otpada na odlagalište P.-J., osim miješanog komunalnog otpada ključnog broja Svjedokinja R. N. je iskazivala da je od početka listopada 2013., a nakon zaprimanja rješenja Ministarstva o zabrani odlaganja svih vrsta otpada osim miješanog komunalnog otpada održano nekoliko sastanaka u Ministarstvu ... na kojima je osobno sudjelovala, tijekom kojih se spominjalo i društvo C. odnosno C.-... jer se radi o jednom od velikih subjekata koji imaju dozvole za zbrinjavanje više vrsta otpada, odnosno, samo Ministarstvo je navelo tvrtku C. kao takvog subjekta. Jednako je iskazivala i svjedokinja M. N., također prisutna na tim sastancima, naglasivši da su na tim sastancima predstavnici Č. iznosili radnje koje su poduzeli od slanja upita na razne adrese radi eventualnog pronalaženja zainteresiranih partnera kao što su iznosili i odgovore koje su dobili i koji su uglavnom bili negativni jer nitko nije želio preuzeti tuđi otpad ili su pak cijene bile nepovoljne, pa su se onda spominjale različite firme koje se bave otpadom pa tako i C. odnosno C.-.... Stoga zaključci prvostupanjskog suda nisu u suprotnosti s ispravama u spisu, a potvrđeni su i personalnim dokazima.

8.3. Daljnjim žalbenim navodima, USKOK pobija utvrđenje prvostupanjskog suda da se radilo o događajima koje javni naručitelj (trgovačko društvo Z. h. d.o.o.) nije mogao predvidjeti i koji nisu bili uzrokovani postupanjem javnog naručitelja smatrajući da iz iskaza M. N., Z. H., T. M., S. T. Z., G. H., M. Z., T. F., D. S. i M. V. proizlazi suprotno dok iz sadržaja razgovora proizlazi da su optuženici svojim radnjama onemogućili da se otpad riješi od strane drugih zainteresiranih ponuditelja i na način "koji je bio predložen od strane kako ministarstva, tako još i ranije od nadležnih podružnica" polemizirajući s mogućim drugim načinima gospodarenja otpada nakon donošenja zabrane odlaganja na odlagalištu P.-J..

8.4. U odnosu na ove žalbene navode, prije svega, valja ponoviti da se optuženici tereti za provođenje zbrinjavanja otpada po žurnom postupku, primjenom pregovaračkog postupka javne nabave bez javne objave, iako za to nisu bili ispunjeni uvjeti iz Zakona o javnoj nabavi i prilagođavanjem dokumentacije za nadmetanje mogućnostima društava iz C. . grupe, a na poticanje optuženog P., pri čemu nije nastupila šteta niti je itko ostvario protupravnu imovinsku korist. Upravo na ove odlučne činjenice prvostupanjski sud je pravilno utvrdio činjenično stanje analizirajući i dajući razloge za svaku od gore navedenih tvrdnji bez razmatranja mogućih raznih alternativnih, parcijalnih i hipotetskih rješenja o kojima su svoja subjektivna promišljanja iznosili ispitani svjedoci i to svaki u suženom i odvojenom segmentu u odnosu na cjelinu problematike (npr. izvoz, razdvajanje na pojedine dijelove, spaljivanje iskoristivog dijela, postavljanje stroja za sortiranje otpada, ručno sortiranje izdavanje dozvola bez mijenjanja prostorno-planske dokumentacije, zbrinjavanja dijela otpada s divljih odlagališta K. na odlagalištu u Đ.). Osim toga, žalbeni navodi USKOK-a da je Ministarstvo izdalo rješenje o zabrani 7. listopada 2013., ali da problem postoji još od 31. prosinca 2010., sugeriraju da je kroz vremensko razdoblje od 3 godine planski i smišljeno nečinjenjem G. Z., G. s., Z. h. d.o.o. i P. Č. stvarana

konstrukcija da bi se 2013. navodno pogodovalo tvrtki C. potpisujući Ugovor u trajanju od 4 mjeseci između Z. h.d.o.o. P. Č. sa zajednicom ponuditelja C.-... d.o.o. i O. r. d.o.o. pri čemu tim Ugovorom nije oštećen G. Z. niti je zajednica ponuditelja ostvarila protupravnu imovinsku korist, dapače, radilo se o cijeni koja je bila ispod tržišnih cijena, a što ovaj sud smatra potpuno promašenim rezoniranjem.

8.5. Nadalje, neosnovano USKOK žalbenim navodima problematizira provedeni pregovarački postupak javne nabave bez javne objave, smatrajući da za to nisu bili ispunjeni uvjeti iz Zakona o javnoj nabavi jer da je P. Č. mogla predvidjeti da će Ministarstvo ... provesti akciju "Velika čistka" kojom su bili obuhvaćeni i drugi gradovi a ne samo Z., koja je rezultirala donošenjem rješenja od 7. listopada 2013., a o čemu je iskazivao M. Z.. Osim toga, suprotno žalbenim tvrdnjama USKOK, da je rješenje Ministarstva bilo nepredvidivo, iskazivali su brojni svjedoci (npr. svjedokinja S. T. Z. je navela da je rješenje od 7. listopada 2013. za nju predstavljalo šok obzirom su svi bili upoznati s radom odlagališta J. koje, iako je imalo nebrojeno puno prigovora okolnog stanovništva, je ipak bilo jedino uređeno sanitarno odlagalište u Republici Hrvatskoj pa joj je bilo iznenađenje što je Ministarstvo smatralo da bi ga tako reći preko noći trebalo zatvoriti.). Slijedom toga, žalbenim navodima USKOK-a nisu dovedene u sumnju detaljna utvrđenja prvostupanjskog suda da su u konkretnom slučaju bili ispunjeni uvjeti iznimne žurnosti i da javni naručitelj nije mogao predvidjeti niti je bio kriv, kao razlog za sklapanje ovakvog ugovora u pregovaračkom postupku javne nabave bez prethodne objave zbog čega nije bilo moguće ispoštovati ni rokove u otvorenom ili ograničenom postupku javne nabave.

8.6. Osim zakonskih uvjeta za provođenje pregovaračkog postupka, USKOK smatra da je prvostupanjski sud pogrešno utvrdio kako je postupak zakonito proveden jer da je, osim prethodno navedenog, i dokumentacija za nadmetanje mijenjana u skladu sa zahtjevima i dozvolama trgovačkih društava unutar C.... grupe, pa je tako promijenjen predmet nabave s usluge zbrinjavanja otpada na uslugu obrade/oporabe otpada te su izmijenjene količine i vrste otpada na način da je smanjena količina pojedinih vrsta otpada, zbrinjavanje dvije vrste otpada, sve prema stvarnim mogućnostima trgovačkih društava unutar C.... grupe, čime je ukupna količina otpada smanjena za 8.437,6 t, dok je dodatno predviđeno zbrinjavanje 60 t plastike. Tu argumentaciju USKOK temelji na nalazu i mišljenju vještakinje B. O. P. koja je navela da su društvo C.-... d.o.o. i Održivi razvoj d.o.o. imali dozvolu za uporabu svih vrsta kb otpada koji se navode u prvom i drugom troškovniku ali nije imalo dozvole za te količine dok nije ishoda dozvola i za lokaciju M., nakon čega je imalo dozvole i za vrste otpada i za količine iz tendera. Na tom dijelu nalaza, USKOK temelji prethodnu inkriminaciju žalbom navodeći da je jasno kako niti C.-... niti O. r. d.o.o. prema prvom troškovniku nisu mogli izvršiti obradu/oporabu svih vrsta otpada, a što u svojoj argumentaciji potpuno zanemaruje prvostupanjski sud. Pri tome USKOK zanemaruje dio istog nalaza i mišljenja da je zajednica ponuditelja C.-... i O. r. d.o.o. tj. C.... imala dozvolu za sve količine i obradu/oporabu svih kb navedenih u Ugovoru i drugom tenderu, a što je jedino i odlučno jer prvi tender nije bio dio natječajne dokumentacije već se radilo o inicijalnoj procjeni. Osim toga, vještakinja je navela da se zakonski trebalo ići na upit za uporabom, a ne za zbrinjavanjem/ odlaganjem, kako su ti upiti bili poslani društvima, obzirom prema hijerarhiji gospodarenja otpadom prioritet ima uporaba pred zbrinjavanjem/odlaganjem time da društva kojima su poslani upiti nisu bila zainteresirana čak niti za ovu nižu razinu zbrinjavanja otpada, kao što je odlaganje, osim društva V. Č. (u odnosu na jednu vrstu otpada i to

glomazni otpad u količini od 100 tona) i K. u. Đ. (za otpad kb 20 03 99). Nadalje, u odnosu na ove teze ispravno je prvostupanjski sud svoje zaključke temeljio, osim na personalnim dokazima, i na relevantnim odredbama Zakona o javnoj nabavi ("Narodne novine" broj: 90/11. i 83/13.) konkretno, članku 17. stavak 1. koji propisuje da, i prije postupka javne nabave naručitelj, smije tražiti ili prihvatiti savjet gospodarskog subjekta koji se može koristiti u izradi dokumentacije, ali takav savjet ne smije imati učinak ograničenog tržišnog natjecanja i diskriminacije što je, nadalje, pravilno povezano s iskazima svjedoka M. Š., B. R., Z. K., F. R., J. T., B. V., I. L., M. V., D. M., T. F., T. M., A. H. i M. B. iz kojih dokaza jasno proizlazi da do korekcija nije došlo kako bi se pogodovalo društvima C.... grupe, na koje razloge prvostupanjske presude se u cijelosti upućuje žalitelj. S obzirom da nije bilo sporno da se odvijala komunikacija između naručitelja i ponuđača to je irelevantno ponavljanje cjelokupne komunikacije u žalbi USKOK-a u odnosu na pravilnost utvrđenog činjeničnog stanja da nije bilo nezakonitog zadiranja u natječajnu dokumentaciju.

8.7. Konačno, slijedom svega navedenog, neosnovani su žalbeni navodi USKOK-a da prvostupanjski sud nije pažljivo i kritički analizirao izvedene dokaze uslijed čega da je činjenično stanje nepotpuno i pogrešno utvrđeno pa je žalba USKOK-a u odnosu na ovu točku izreke pobijane presude neosnovana.

U odnosu na kaznena djela iz točki 2. i 7. izreke pobijane presude

9. Upirući na bitnu povredu odredaba kaznenog postupka iz članka 468. stavak 1. točke 11. ZKP/08. USKOK ocjenjuje iskaze optužene I. B., optužene K. R. U. i optuženog B. M. dane na raspravi u suprotnosti s njihovim iskazima iz istrage, a o čemu je u pobijanoj presudi izostavljeno obrazloženje. Međutim tim žalbenim razlozima USKOK sadržajno upire na nepotpuno, a posljedično i pogrešno utvrđeno činjenično stanje jer optuženici nisu objasnili različitosti u svojim iskazima iako su njihovi prijašnji iskazi reproducirani na raspravi pa "nije moguće ispitati vjerodostojnost danih obrana". Iz iste žalbene osnove pobija se zaključak prvostupanjskog suda da svjedoci L., M., M., Š., Đ., L., S., K. J., K. i J. nemaju relevantnih saznanja u odnosu na predmet inkriminacije iako su, po stavu USKOK-a, njihovi iskazi bitni za pravilno utvrđivanje činjeničnog stanja što također sadržajno predstavlja žalbenu osnovu pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja. Daljnji žalbeni navod, u odnosu na žalbenu osnovu bitne povrede odredaba kaznenog postupka, USKOK obrazlaže tvrdnjama da prvostupanjski sud "s jedne strane iznosi sadržaj dopune nalaz i mišljenja vještaka D. Š. i njegov iskaz tijekom rasprave, a s druge strane sadržaj nalaza i mišljenja sudske vještakinje P. B. čiji sadržaji su u znatnoj mjeri proturječni" što isto tako predstavlja pobijanje pravilnosti činjeničnih utvrđenja prvostupanjskog suda.

9.1. Dakle, istaknuta žalbena osnova bitne povrede odredaba kaznenog postupka svodi se na prigovore obrazlaganja provedenih dokaza od strane prvostupanjskog suda i njihove ocjene vjerodostojnosti i relevantnosti zbog čega, po stavu žalitelja, prvostupanjski sud nije potpuno utvrdio činjenično stanje, čime zapravo također pobija pravilnost činjeničnih utvrđenja u prvostupanjskoj presudi, pa žalba USKOK-a zbog bitnih procesnih povreda nije osnovana, a niti je ispitivanjem pobijane presude po službenoj dužnosti u smislu članka 476. stavku 1. točki 1. ZKP/08. utvrđeno da bi bila počinjena neka od bitnih povreda odredaba kaznenog postupka na koje drugostupanjski sud pazi po službenoj dužnosti.

10. U odnosu na žalbenu osnovu pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja prvenstveno je potrebno razlučiti odlučne činjenice u odnosu na ovu točku prvostupanjske presude, a to je neosnovano priznavanje troškova u postupku zamjene zemljišta trgovačkom društvu B. s. d.o.o. u iznosu od 7.064.333,00 kuna za koji iznos je oštećen G. Z.. Pri tome, USKOK žalbom upire da je zamjena zemljišta bila odluka M. B. kako bi, između ostalog, pogodio navedenom trgovačkom društvu i priznao neosnovane troškove bez valjane pravne osnove takve obveze G. Z. s obzirom je trgovačkom društvu R. H., temeljem izvansudske nagodbe od 15. prosinca 2011., nadoknadila svu prouzročenu štetu nastalu zbog nemogućnosti gradnje na lokaciji L. – I., a pri čemu je "zaobiđena procedura" od strane optužene I. B. i optužene K. R. U. sve na poticanje optuženog B. M.. Navedeno, po stavu žalitelja, proizlazi iz obrana samih optuženika, iskaza svjedoka Lj. K. J., S. K., N. Z., S. P., Z. R., Z. Š., I. J., I. Č., S. K., Ž. S., D. Đ., D. B., nalaza i mišljenja vještaka D. Š. i isprava u spisu koje dokaze nadalje reproducira, ocjenjuje i analizira žalitelj.

10.1. U odnosu na žalbene navode koji se odnose na više provedenih vještačenja i činjenicu da se prvostupanjski sud poziva na dopunu nalaza i mišljenja vještaka D. Š., ističe se da je pod točkama 243. i 244. obrazloženja prvostupanjske presude jasno obrazloženo kako vještačenje spornih troškova tijekom istrage nikada nije provedeno te je isto tek prvi puta učinjeno u raspravi i to nalogom za dopunu vještačenja od 28. ožujka 2019. da bi vještak ing. D. Š. u dopuni nalaza i mišljenja utvrdio da troškovi koji su navedeni u članku 4. Predugovora o zamjeni nekretnina od 31. srpnja 2006. i članku 3. Ugovora o uređenju međusobnih imovinsko-pravnih odnosa od 19. siječnja 2012. ugovoreni u ukupnom iznosu od 7.564.333,00 kuna stvarno toliko iznose i to više od toga što znači da je G. Z. priznao optuženom trgovačkom društvu B. s. d.o.o. manje troškova od onih koje je vještak izračunao, odnosno vještak je u svom nalazu i mišljenju kao stvarni trošak B. projekta d.o.o. priznao iznos od 9.660.179,74 kune, naglašavajući da su pristajanjem B. s. d.o.o. na iznos troška od 7.564.333,00 kuna eliminirani svi eventualni budući troškovi i potraživanja društva B. s. d.o.o. prema G. Z. po svim osnovama i to štete, izgubljene dobiti, ulaganja i slično.

10.2. Time su postali bespredmetni navodi i polemiziranja žalitelja radi li se zaista o tom iznosu troška ili je on manji ili fiktivan, a osim toga, ostala vještačenja i iskazi svjedoka, koje dokaze detaljno reproducira žalitelj, a koji se ne odnose na sporne odlučne činjenice u ovom postupku su također bespredmetni posebno cijeneći da se činjenični opis djela mijenjao, kronologija čega je detaljno opisana pod točkama 200.-203. pobijane presude, pa onda prvostupanjski sud ispravno nije analizirao niti je temeljio svoje zaključke na onim provedenim dokazima, bilo tijekom istrage ili na raspravi, koji se odnose na činjenice koje, prema konačnom činjeničnom opisu inkriminacije, nisu odlučne. Dakle, pravilno prvostupanjski sud obrazlaže da je dio optužbe vezan uz navodno pogrešno primijenjene izračune vezane uz samu zamjenu zemljišta ispušten iz činjeničnog supstrata, pa se prvostupanjski sud ne bavi dijelovima dokazne građe koji se odnose na primjenu kriterija za izračun vrijednosti zemljišta niti u tom dijelu reproducira ili ocjenjuje dokaze.

10.3. Nisu osnovani niti žalbeni navodi USKOK-a da je prvostupanjski sud, bez obzira na naprijed citiranu dopunu nalaza i mišljenja vještaka Š., koja se temelji na pregledu vještačenja vještaka A. i opisa stavaka koje su uspoređivane s

dokumentima i cijenama iz arhive poslova rađenih u tom vremenu, trebao donijeti suprotne zaključke samostalno propitujući svaku pojedinu stavku jer sud nema za to potrebna znanja i vještine iz kojeg razloga je i sam USKOK u istrazi, i prvostupanjski sud na raspravi, proveo vještačenja po stručnim i ovlaštenim stalnim sudskim vještacima.

10.4. Nadalje, žalitelj smatra da prvostupanjski sud pogrešno navodi kako Izvansudska nagodba sklopljena 15. prosinca 2011. između Republike Hrvatske, G. Z. i optuženog trgovačkog društva B. p. d.o.o. (sada B. s. d.o.o.), koji zaključak djelomično ima veze s odbijenim prijedlogom ovog Ureda za pribavom spisa Općinskog suda u Zagrebu broj XLI P-8118/2008, slijedom čega je činjenično stanje nepotpuno utvrđeno. Iako iz ovako citiranog žalbenog navoda nije vidljivo što je sud pogrešno utvrdio, koji dio rečenice nedostaje, drugostupanjski sud iz daljnjeg obrazlaganja žalitelja iščitava da se smatra pogrešnim zaključak prvostupanjskog suda da sporni troškovi, inkriminirani u ovom postupku, nisu namireni od strane Republike Hrvatske trgovačkom društvu na temelju Izvansudske nagodbe od 15. prosinca 2011. Takav zaključak prvostupanjskog suda žalitelj drži suprotnim iskazu svjedokinje I. R. Š. i rezultatima pretrage pokretnih stvari optužene I. B. kada je pronađeno više verzija Ugovora o uređenju međusobnih imovinsko-pravnih odnosa između G. Z. i optuženog trgovačkog društva, a u kojem se nalaze i odredbe vezano za sklopljenu nagodbu te da je vidljivo da je optužena I. B. bila upoznata s podnesenom tužbom i izvansudskom nagodbom.

10.5. Međutim, ovim žalbenim navodima USKOK nije doveo u sumnju utvrđenja prvostupanjskog suda koji je detaljno analizirao sadržaj kako Izvansudske nagodbe, koja se sadržajno ne odnosi na stvarne troškove optuženog trgovačkog društva, tako i spornog Ugovora i međusobno ih uspoređivao te iznio detaljnu kronologiju kompleksnih imovinskih, pravnih i financijskih odnosa između Republike Hrvatske, G. Z. i optuženog trgovačkog društva. Naime, potrebno je razlučiti spor između Republike Hrvatske i G. Z. oko nekretnine koja je na temelju rješenja Zemljišno knjižnog odjela Općinskog suda u Zagrebu broj Z-25956/05 od 21. studenog 2005. uknjižena kao vlasništvo G. Z., a na koje rješenje je Republika Hrvatska uložila žalbu, što je priječilo sklapanje konačnog ugovora o zamjeni nekretnina odnosno uređenju međusobnih imovinskopravnih odnosa između G. Z. i društva B. projekt d.o.o., koji je onda i mogao biti zaključen tek nakon sklapanja sudske nagodbe. Stoga žalbeni navod USKOK-a da je optužena I. B. bila upoznata s nagodbom, sam za sebe, ni na koji način ne dokazuje inkriminaciju odnosno tezu da su Izvansudskom nagodbom obuhvaćeni i sporni troškovi iz ovog postupka. Tako nešto ne proizlazi niti iz iskaza svjedokinje I. R. Š. koja je potvrdila da se njezin posao sastojao u objedinjavanju svih složenih pravnih odnosa koji su se pojavili u tom poslu time da, osim uobičajenih radnih uputa koje i inače dobiva, nikakve posebne upute u vezi ovog predmeta na kojem je radila ni od koga nije dobila.

10.6. Činjenica da se Ugovor između G. Z. i društva B. p. d.o.o. nadovezuje na Izvansudsku nagodbu ne utječe na samu svrhu Ugovora niti sama za sebe ukazuje se radi o istoj odnosno duploj isplati po istoj osnovi optuženom trgovačkom društvu, već je isključiva poveznica činjenica da je bilo potrebno riješiti prvo spor o vlasništvu nekretnina, a nakon što je riješen spor između Republike Hrvatske i G. Z., stvorila se podloga za rješavanje pitanja zamjene nekretnina između G. Z. i optuženog trgovačkog društva. Nadalje, spor koji je pokrenula tvrtka B. p. d.o.o. protiv Republike

Hrvatske odnosi se na naknadu štete zbog nezakonitog i nepravilnog rada tijela državne uprave, policije i Ministarstva ..., dakle, ne odnosi se na međusobni odnos između G. Z. i tvrtke B. p. d.o.o. vezan uz zamjenu nekretnina. Slijedom takvih ispravnih utvrđenja prvostupanjskog suda, jasan je i dio iskaza I. R. Š. da je došlo do promijenjenih okolnosti između Predugovora o zamjeni nekretnina iz 2006. godine u odnosu na konačan tekst Ugovora iz 2012. godine, iz čega je vidljiva dugotrajnost ovih postupaka na štetu optuženog trgovačkog društva, ali ne i, suprotno navodima žalitelja, okolnost da je isto društvo dva puta namireno po istoj osnovi o čemu je ispravne i iscrpne razloge iznio prvostupanjski sud pod točkama 200.-204. prvostupanjske odluke na koje razloge se u cijelosti upućuje žalitelj.

10.7. Budući da niti sada u žalbi USKOK nije potkrijepio svoje tvrdnje iz optužnice niti je predložio izvođenje kakvog novog dokaza iz kojeg bi sa sigurnošću proizlazilo da su optuženici počinili inkriminirana kaznena djela, to je pravilno prvostupanjski sud oslobodio optuženike optužbe jer nije dokazano da su počinili djelo na način kako ih se tereti optužnicom USKOK-a.

U odnosu na kazneno djelo iz točke 5. izreke pobijane presude

11. Žaleći se zbog pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja, USKOK u žalbi reproducira dijelove snimljenih razgovora primjenom posebnih dokaznih radnji te smatra da je sud pogrešno ocijenio provedene dokaze te izveo pogrešan zaključak da nije dokazano da bi optuženi P. P. počinio kazneno djelo poticanja na zlouporabu položaja i ovlasti iz članka 291. stavka 1. u vezi s člankom 37. KZ/11. Pri tome USKOK reproducira snimljene razgovore iz prosinca i siječnja 2013. te jedan razgovor od 27. studenog 2013. između optuženog P. P. i T. C. u kojem mu ona govori da nije vidjela "S. samo A. S. koja mi je rekla popis dokumenata koje trebam donijeti i to je to,....".

12. Prije svega, valja naglasiti, da USKOK u žalbi na teoretskoj razini pojašnjava zakonsku regulativu poticanja na počinjenje kaznenog djela te tek sada žalbom upire da poticanje u kaznenopravnom smislu predstavlja, osim stvaranja volje, i učvršćenje odluke kod glavnog počinitelja da izvrši kazneno djelo, međutim, činjeničnim opisom ove inkriminacije se optuženom P. P. stavlja na teret da je zatražio od S. Lj. da on zatraži od I. T. i A. D., da zaposle T. C., dakle, inkriminacija se odnosi na stvaranje volje kod S. Lj. da on dalje potakne I. T. i A. D. da počine kazneno djelo. Izmjena činjeničnog opisa sukladno provedenim dokazima moguća je od strane USKOK-a do završetka dokaznog postupka, pa isticanjem tek u žalbi da je djelo moguće počinjeno na drugi način, drugim modalitetom, što onda utječe i na izmjenu subjektivnog odnosa počinitelja prema djelu, je promašeno u ovom stadiju postupka.

13. Naime, iz dokaznog postupka prvostupanjski sud utvrđuje da je odluka o zapošljavanju T. C., prema iskazu svjedokinje A. S. D. već praktički donijeta prije 26. studenog 2013. kada je ona pozvala T. C. na dostavu nastavne dokumentacije po uputi S. Lj.. Nadalje, iz iskaza svjedoka A. D. proizlazi da na temu zapošljavanja T. C. nije kontaktirao sa optuženim P. P. niti ga je poznavao već je imao razgovor sa S. Lj. u vezi zapošljavanja T. C. dok se S. Lj. ni na koji način nije pozivao na P. P.. Osim toga, prema e-mail korespondenciji pronađenoj prilikom pretrage računala A. D., a koja se odvija između njega i T. C., vidljivo je da su se još 7. prosinca 2013. dogovarali kada bi bilo "zgodno" da ona dođe vidjeti ured.

14. Stoga, povezujući te personalne dokaze s razgovorima koje su vodili optuženi P. P. i T. C., pravilno prvostupanjski sud zaključuje da nema dokaza da je S. Lj. na svoje nezakonito postupanje potaknut od strane optuženog P. P.. Sami razgovori između optuženog P. i T. C., a koje detaljno reproducira USKOK u žalbi, ne ukazuju na radnje poticanja pa ostaje nejasnim na koji način npr. razgovor od 4. prosinca 2013. na temu je li T. C. poljubila S. Lj. kada su se vidjeli ili mu je pružila ruku dokazuje inkriminaciju iz optužnice. Svi daljnji snimljeni razgovori odnose se na upite od strane optuženog P. S. Lj. o tome kada će biti potpisan ugovor o radu jer T. C. niti do 16. siječnja 2014. još nije imala potpisan ugovora o radu, iako je faktično već počela raditi u G. p. d.o.o. o čemu se vode razgovori između nje i optuženog P., a zatim između optuženog P. i S. Lj..

15. Naime, krivnja u kaznenom postupku mora biti dokazana izvan svake razborite sumnje, standard utvrđen i od strane Europskog suda za ljudska prava (npr. Lavrechov protiv Češke Republike, presuda od 20. lipnja 2013., zahtjev broj 57404/08, par. 50) pa nije u pravu USKOK kada reproducirajući snimljene telefonske razgovore tvrdi da upravo iz tih dokaza proizlazi izvan svake razborite sumnje krivnja optuženika jer ne postoje direktni dokazi da je optuženik počinio kazneno djelo za koje se tereti, a ne postoji niti krug indicija dovoljno čvrst ili zatvoren tako da bi bila isključena svaka druga mogućnost. U prilog tome govore i žalbeni navodi kojima se sada analiziraju provedeni dokazi izvan inkriminacije i to u svjetlu "učvršćenja odluke kod glavnog počinitelja da izvrši kazneno djelo".

16. Slijedom navedenog nisu osnovani žalbeni navodi da je prvostupanjski sud pogrešno utvrdio činjenično stanje.

U odnosu na osuđujući dio pobijane presude

17. Optuženi T. smatra da je počinjena bitna povreda odredaba kaznenog postupka iz članka 468. stavka 1. točke 11. ZKP/08. jer je "obrazloženje pobijane presude proturječno samo sebi kao i izreci presude". Obrazlažući ovu žalbenu osnovu, optuženi T. ističe da u opisu djela nije opisano u čemu i zašto bi opisane radnje bile protupravne, protivne nekom od prisilnih propisa ili predstavljale zlouporabu ovlasti, a zatim da obrazloženje analizira postupanje počinitelja protivno interesima službe i sukladno privatnim interesima S. Lj. što uopće nije predmet optužbe.

18. Suprotno žalbenim navodima, prema pravnoj teoriji i ustaljenoj sudskoj praksi u činjeničnom opisu kaznenog djela zlouporabe položaja i ovlasti iz članka 291. KZ/11., počinjenog iskorištavanjem položaja i ovlasti, nije potrebno navoditi blanketne norme koje su eventualno prekršene, jer se ono može počiniti a da se pritom ne krše takve norme, već počinitelj koristi svoja ovlaštenja na protupravan način u materijalnom smislu, tj. u obavljanju službene radnje formalno ostaje u granicama ovlasti određenih za njegovu funkciju, ali te ovlasti zlouporabljuje tako da ne postupa u skladu s potrebama službe, zadacima ustanove, pravim smislom i svrhom institucije ili mjere koju je ovlašten primijeniti, odnosno iskorištava svoj položaj. Nadalje, prvostupanjski sud je svoja utvrđenja vezano uz postojanje obvezne upute, potrebe posla u G. plinari Z. d.o.o. i potrebe i interese službe iznosio uz analizu ocjene vjerodostojnosti iskaza svjedoka pa i samog optuženika koji su o tome iskazivali.

Konačno, prvostupanjski sud je dao neproturječne razloge o sadržaju radnji koje se stavljaju ovom optuženiku na teret i to da nije bila poštivana procedura jer T. C. nije zaposlena u okviru izmjena Pravilnika već je ta izmjena napravljena nakon što je ona već stupila na radno mjesto, a što je posebno vidljivo iz e-mail korespondencije iz koje proizlazi kako je mjesec dana prije nego što je uopće izmijenjen Pravilnik o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u trgovačkom društvu G. p. Z. d.o.o. i sistematizirano radno mjesto na koje T. C. treba doći raditi, već bilo govora o tome da ona dođe pogledati svoj ured. Daljnje obrazlaganje ove žalbe osnove navodima da se radi o mijenjanju naziva postojećeg radnog mjesta, a ne o novokreiranom radnom mjestu sadržajno se pobija utvrđeno činjenično stanje.

19. Stoga, nije osnovan žalbeni navod optuženog T. da je počinjenja bitna povreda odredaba kaznenog postupka iz članka 468. stavka 1. točke 11. ZKP/08.

20. Optuženi M. B. u žalbi u odnosu na točku 4. izreke pobijane presude, tvrdi da je sud prvog stupnja počinio bitnu povredu odredaba kaznenog postupka iz članka 468. stavka 1. točke 11. ZKP/08., jer da je izreka presude nerazumljiva, proturječna sama sebi i razlozima presude te da u presudi nisu navedeni razlozi o odlučnim činjenicama. Konkretizirajući ovaj postupovni prigovor optuženik, u sažetom, navodi da se u oslobađajućem dijelu optuženi B. označava kao "IX okrivljenik", a u osuđujućem dijelu kao "VI okrivljenik", da se navodi kako je počinio kazneno djelo "u svezi članka 51. Kaznenog zakona/11", a potom je osuđen na kaznu zatvora u trajanju 8 mjeseci i da u izreci presude nije naveden "mjerodavni propis njegovim imenom ni brojem "Narodnih novina" u kojima je objavljen. Nadalje smatra da su činjenični opis djela, pravni opis i pravna kvalifikacija djela iz izreke međusobno kontradiktorni jer iz činjeničnog opisa proizlazi konstrukcija produljenog djela, članak 51. KZ/11. se odnosi na stjecaj kaznenih djela, a optuženi B. je oglašen krivim je jedno jedino kazneno djelo.

21. Iako se optuženi B., suprotno žalbenom navodu, prilikom nabiranja optuženika i u oslobađajućem i osuđujućem dijelu presude (stranica 3 i 14 pisane presude) označava kao "VI okrivljenik" valja istaknuti da brojčane oznake kojima se označuju pojedini optuženici u izreci presude ističu se samo radi preglednosti i sistematičnosti u pisanju i obrazlaganju presuda, ali se njima ne utječe na subjektivan i objektivan opis kaznenih djela koji mora biti u izreci presude jasno naveden u činjeničnom, pravnom i zakonskom opisu. Slijedom izloženog, i da postoji očit propust u pisanju brojčane oznake ni na koji način ne utječe na individualizaciju predmetnog kaznenog djela niti čini izreku presude nerazumljivom. Nadalje, iz činjeničnog opisa djela razumljivo i jasno proizlazi da je optuženi B. oglašen krivim zbog kaznenog djela iz točke 4. b) izreke presude u kojem dijelu se on osobno navodi s opisom njegovih radnji počinjenja i za koje djelo je osuđen na kaznu zatvora, a povezivanje zapošljavanja u istom vremenskom periodu pod zajedničku točku 4. pobijane presude, od kojih se pod alinejom b) navodi optuženi B. i njegove radnje ne čini presudu nerazumljivom da se ona ne bi mogla ispitati. Iako je točan žalbeni navod da prvostupanjski sud prilikom opisivanja djela optuženog B. očitom omaškom navodi i odredbu članka 51. KZ/11. koja se odnosi na stjecaj kaznenih djela, prije svega treba istaknuti da je u konkretnom slučaju izreka pobijane presude izuzetno opširna (napisana je na 22 stranice) i osim opsežnih činjeničnih opisa, obuhvaća i veliki broj optuženika te veći broj izrečenih kazni, utvrđenih pojedinačnih i izrečenih jedinstvenih kazni zatvora, pa takva omaška prvostupanjskog suda također nema za posljedicu

nerazumljivost izreke na način da se pobijana presuda ne bi mogla ispitati. Osim toga sam optuženik u žalbi navodi da je osuđen na jednu kaznu zatvoru za djelo iz točke 4. b) izreke presude, što je jasno razrađeno u obrazloženju iste presude pa nema nikakve dvojbe da se radi o jednom kaznenom djelu za koje je osuđen. Nadalje, sukladno Sudskom poslovniku, prvostupanjski sud je prilikom prvog navođenja svih zakona na koje se referirao u presudi, pravilno napisao njihov puni naziv, uz naznaku glasila u kojem su objavljeni, a zatim se, također sukladno Sudskom poslovniku, mogu koristiti kratice koje su uobičajene i lako razumljive kako to i čini prvostupanjski sud pa lamentiranje ovog optuženika da obvezuje samo izreka presuda pa da onda isključivo u izreci se moraju navoditi glasila ne predstavlja valjano obrazloženje niti jedne bitne povrede iz članka 468. stavka 1. točke 11. ZKP/08.

22. Optuženi V. B. i optuženi M. L. upiru na bitnu povredu odredaba kaznenog postupka iz članka 468. stavka 1. točke 11. ZKP/08. u odnosu na točku 3. izreke presude (optuženi B. u odnosu na točku 3. alineja c) jer je "izreka presude nerazumljiva obzirom da je nepotpuna i ne sadrži opis bića kaznenog djela...opis kaznenog djela je konfuzan, nejasan i otvara mogućnosti proizvoljne interpretacije namjera državnog odvjetništva..."). Suprotno žalbenim navodima, nije počinjena povreda odredaba kaznenog postupka na koju ukazuju žalitelji, jer su u točki 3. izreke pobijane presude navedena sva bitna obilježja kaznenog djela iz članka 291. stavka 1. KZ/11., tj. naveden je status počinitelja – kao odgovorne osobe (pročelnik Stručne službe gradonačelnika G. Z. odnosno pročelnik U. gradonačelnika), navedena je radnja počinjenja kaznenog djela (oblik zlouporabe – iskorištavanje položaja i ovlasti), namjera počinitelja kaznenog djela (cilj da drugima ostvare korist...), tako da izreka točke 3. pobijane presude nije ni na koji način „nepotpuna, nejasna i konfuzna“.

23. Optuženi M. B., optuženi I. T. i optuženi M. L. smatraju da je počinjena bitna povreda odredaba kaznenog postupka iz članka 468. stavka 2. ZKP/08. jer se presuda temelji na nezakonitom dokazu (članak 10. ZKP/08.) i to rezultatima posebnih dokaznih radnji. Međutim, pitanje zakonitosti rezultata posebnih dokaznih radnji pravomoćno je riješeno tijekom prvostupanjskog postupka pa je tako rješenjem Vrhovnog suda Republike Hrvatske broj I KŽ-Us-28/2019 od 28. ožujka 2019. ponovljeno da je o prijedlozima za izdvajanje nezakonitih dokaza već bilo pravomoćno odlučivano rješenjem Vrhovnog suda Republike Hrvatske od 25. listopada 2016. broj I KŽ-Us-59/16-5 na način da je utvrđeno da su navedeni nalozi kojima su određene, a nakon toga i produljivane posebne dokazne radnje, valjano obrazloženi jer sadržaj obrazloženja tih naloga sadrži osnove sumnje o počinjenju katoloških kaznenih djela stavljenih na teret optuženicima, kao i razloge zbog kojih je određeno privremeno ograničavanje ustavnih prava građana provođenjem tih posebnih dokaznih radnji, u skladu s člankom 335. stavkom 1. ZKP/08. te je njihova uporaba bila nužna i proporcionalna u danim okolnostima.

24. Stoga nisu osnovani žalbeni navodi da bi se prvostupanjska presuda temeljila na nezakonitim dokazima.

25. Nadalje, optuženi B. smatra da mu je prvostupanjski sud teško povrijedio pravo na pravično suđenje zajamčeno "čl. 29. Ustava i čl. 6. Konvencije u vidu povrede prava na obrazloženu sudsku odluku" čime da je počinio povredu iz članka 468. stavka 2. ZKP/08. Tu žalbenu tvrdnju konkretizira navodima da je prvostupanjski sud

primijenio materijalno pravo sa svim izmjenama i dopunama (Narodne novine broj 125/11., 144/12., 56/15., 61/15., 101/17., 118/18., 126/19. i 84/21.) iako je u vrijeme počinjenja djela (prosinac 2013.) bio na snazi Kazneni zakon (Narodne novine broj 125/11. i 144/12.) bez da je iznio razloge koji zakon je najblaži za počinitelja. Međutim, žalitelj zanemaruje odlučnu činjenicu u odnosu na primjenu blažeg zakona, a to je da kazneno djelo iz članka 291. KZ/11. od dana donošenja Kaznenog zakona (Narodne novine broj 125/11.) pa do posljednje izmjene navedene u uvodu presude (Narodne novine broj 84/21.) nije mijenjano pa ne postoji potreba obrazlaganja blažeg zakona ili pravnog kontinuiteta u odnosu na ovo kazneno djelo. Stoga u konkretnom slučaju takvo poimanje teške povrede prava na pravično suđenje je pogrešno.

26. Neosnovano optuženi T. pobija presudu zbog povrede kaznenog zakona smatrajući da se konkretno radi o gospodarskom djelovanju trgovačkog društva kada se raspravlja o ovlasti zapošljavanja radnika iako je nesporno da i Z. h. d.o.o. i G. p. Z. d.o.o. su trgovačka društva na koje su prenesene određene javne ovlasti pa da u konkretnom slučaju nije ispunjeno objektivno obilježje djela i to da je počinitelj odgovorna osoba u smislu odredbe članka 291. KZ/11. jer to djelo predstavlja "službeničko" kazneno djelo. Međutim, prvostupanjski sud je dao opširne, iscrpne i logične razloge o ispunjenju svih objektivnih elemenata terećenog kaznenog djela te se očitovao i na dio obrane optuženog I. T. da se konkretno radilo o odgovornoj osobi u društvu koje obavlja gospodarsku djelatnost pa ta odgovorna osobe ne može biti počinitelj kaznenog djela iz članka 291. KZ/11. na način da trgovačko društvo Z. h. d.o.o. niti njegovo ovisno društvo G. p. nisu bila društva koja su osnovana u smislu članka 127. S. G.Z.za obavljanje gospodarske djelatnosti radi ostvarivanja dobiti već su bila društva na koja je G. Z. prenio dio svojih javnih ovlasti te su postupanja odgovornih osoba u tim društvima potpadala pod kazneno djelo iz članka 291. KZ/11. jer upravo zakonito obavljanje ovlasti odgovornih osoba u tim društvima, a koja su nesporno obavljala javne ovlasti koje je na njih prenio G. Z., predstavljaju objekt kazneno pravne zaštite kaznenog djela iz članka 291. KZ/11. Te razloge u cijelosti prihvaća drugostupanjski sud. Nadalje, da konkretna inkriminirana zapošljavanja ne ulaze u područje gospodarskog djelovanja trgovačkog društva, kako je to također isticao optuženi T. tijekom prvostupanjskog postupka i ponavlja u žalbi, drugostupanjski sud u cijelosti prihvaća utvrđenja prvostupanjskog suda da, sukladno članku 135. S. G. Z., Gradonačelnik prati rad, daje preporuke i poduzima mjere prema trgovačkim društvima i ustanovama kojih je osnivač G. Z., a direktori odnosno predsjednici uprava trgovačkih društava te ravnatelji ustanova su dužni, po potrebi, a najmanje jednom godišnje podnijeti izvješća gradonačelniku koji ih razmatra i upućuje G. s., pri čemu postoji ingerencija Gradonačelnika G. Z. u vidu donošenja naputaka o zapošljavanju prema tim trgovačkim društvima. Stoga neosnovano žalbom optuženi T. analizira razlike između pravne osobe s javnom ovlastima i pravne osobe koja obavlja javnu službu jer Z. h. d.o.o. i G. p. Zagreb d.o.o. ulaze u krug pravnih osoba s javnim ovlastima kojima je osnivač jedna jedinica lokalne ili područne (regionalne) samouprave odnosno u krug javnopravnih tijela, a kako to proizlazi i iz P. brojčanih oznaka javnopravnih tijela Ministarstva..., na koju kategorizaciju ne utječe činjenica da javnopravna tijela mogu imati i gospodarsko djelovanje. Jednako tako, promašeno je "osporavanje" svojstva javnopravnog tijela ovlastima i autoritetom gradonačelnika prema upravi tih društava i jesu li sukladno S. G. Z. ona samostalna u obavljanju svoje djelatnosti ili su naputci gradonačelnika obvezujući.

27. Slijedom navedenog, nije osnovana žalba ovog optuženika da djela opisana pod točkama 4. i 5. pobijane presude nisu kaznena djela zbog čega da je došlo do povrede kaznenog zakona.

28. Nije osnovana niti žalba optuženog T. zbog povrede kaznenog zakona s obrazloženjem da nije opisana namjera optuženika u činjeničnim opisima djela čime aludira na povredu iz članka 469. točke 1. ZKP/08., da opisano djelo nije kazneno djelo. To jer se u činjeničnim opisima djela se jasno navodi postupanje "u cilju...", dakle, postupanje s izravnom namjerom, a zatim opisivanje koristi, koja u smislu kaznenog djela iz članka 291. KZ/11. predstavlja bilo koju imovinsku ili neimovinsku korist, pa tako i usluge u vidu zasnivanja radnog odnosa na način i pod uvjetima opisanim u činjeničnim opisima djela. U odnosu na daljnje žalbene navode da nije poduzeta radnja koja ne ulazi "u okvir ovlasti i obveza", isti razlozi i to da je kazneno djelo iz članka 291. KZ/11. moguće počinuti i na način kad počinitelj u obavljanju službene radnje formalno ostaje u granicama ovlasti određenih za njegovu funkciju, koji su u ovoj odluci izneseni u odnosu na žalbom apostrofiranu bitnu povredu odredaba kaznenog postupka (točka 18. obrazloženja) vrijede i za identično objašnjenje žalbom istaknute povrede kaznenog zakona.

29. Daljnjim žalbenim navodima kojima se obrazlaže ova žalbena osnova sadržajno se pobija utvrđenog činjeničnog stanja u vidu da je S. Lj. bio ovlašten odrediti odstupanje od propisanih uvjeta za svako radno mjesto u Podružnici.

30. Optuženi B. smatra da je prvostupanjski sud počinio povredu kaznenog zakona iz članka 469. točke 4. ZKP/08. jer iz uvoda presude proizlazi da je primijenjen Kazneni zakon sa svim izmjenama i dopunama, koji nije blaži, a ne zakon koji je bio na snazi u vrijeme počinjenja djela. Tim žalbenim navodima ponavlja žalbene navode kojima obrazlaže tešku povredu prava na pravično suđenje, pa se izneseni razlozi u cijelosti odnose i na povredu kaznenog zakona. Pri tome žalitelj ne pojašnjava u kojem smislu je Kazneni zakon ("Narodne novine" broj 125/11. i 144/12.) blaži za počinitelja i koju odredbu, navodno blažu, je trebalo primijeniti jer nakon počinjenja kaznenog djela i prije donošenja pravomoćne presude, nije došlo niti do sadržajne izmjene kaznenog djela iz članka 291. KZ/11. niti do izmjene propisane kazne.

31. Optuženi V. B. i optuženi M. L. smatraju da je u odnosu na kazneno djelo iz točke 3. izreke pobijane presude povrijeđen kazneni zakon (članak 467. točka 2. u vezi članka 469. stavka 1. i 4. ZKP/08) obrazlažući navedeno da se radi o izoliranom ponašanju koje nije imalo štetne posljedice, da je stupanj počiniteljeve krivnje nizak te da nedostaje kvantiteta i intenzitet protupravnosti pa se radi o beznačajnom djelu. Međutim, Visoki kazneni sud Republike Hrvatske, kao drugostupanjski sud, ne nalazi da je trebalo primijeniti institut beznačajnog djela. Odredba članka 33. KZ/11. ukazuje na tri okolnosti koje su mjerodavne za očitu beznačajnost djela: nizak stupanj počiniteljeve krivnje, izostanak posljedica ili neznatne posljedice djela i izostanak potrebe da počinitelj bude kažnjen. Sve te okolnosti moraju biti kumulativno ispunjene. Dakle, kazneno djelo isključeno je (zakonodavac koristi pojam „nema kaznenog djela“) i kad su ostvarena sva njegova obilježja (radnja, biće kaznenog djela, protupravnost i krivnja), ali je djelo beznačajno.

32. Da se ne radi o beznačajnom djelu treba prvenstveno istaknuti to da su optuženi B. i L., kao pročelnik S. službe gradonačelnika G. Z. odnosno pročelnik U. gradonačelnika G. Z., namjerno i očigledno kršili propise prilikom premještaja osoba na radna mjesta u G. Z. s većim koeficijentom za obračun plaće, iako premještene osobe nisu ispunjavale propisane uvjete tih radnih mjesta odnosno radna mjesta prethodno nisu bila sistematizirana čime im je neosnovano povećan osobni dohodak. Takvo postupanje, koje je od važnosti za cijelu lokalnu zajednicu, sadrži takvu količinu krivnje koja svakako zahtijeva adekvatno kažnjavanje počinitelja.

33. Slijedom navedenog, prvostupanjski sud nije povrijedio kazneni zakon na način opisan u žalbama optuženog T., optuženog B. i optuženog L..

34. Pobijana presuda ispitana je i sukladno članku 476. stavku 1. točkama 1. i 2. ZKP/08. te nije utvrđeno da bi u njoj bila počinjena neka od bitnih povrede odredaba kaznenog postupka na koje drugostupanjski sud pazi po službenoj dužnosti niti da je na štetu optuženika povrijeđen kazneni zakon.

35. Nadalje, pobijajući pravilnost utvrđenog činjeničnog stanja, optuženi T. u odnosu na zapošljavanje S. B. ističe da je postojala neusklađenost Pravilnika o sistematizaciji i organizaciji radnih mjesta i Temelnog kolektivnog ugovora pa povezujući navedeno s člankom 7. stavkom 3. Zakona o radu trebalo je primijeniti najpovoljnije pravo za radnika odnosno da je za koeficijent 2,80 bila dovoljna viša stručna sprema koju je S. B. imao iako je nesporno da je u trenutku zapošljavanja imao manje radnog iskustva od propisanog. Nadalje, ističe da je prvostupanjski sud pogrešno iz sadržaja posebnih dokaznih radnji zaključio da je optuženi T. znao na koje radno mjesto će se zaposliti S. B. i ima li potrebne kvalifikacije za isto, a što proizlazi iz iskaza brojnih svjedoka koji nisu u bilo kojem kontekstu povezivali optuženog T. s konkretnim zapošljavanjem.

36. Međutim, sam optuženi T. svojim žalbenim navodima potvrđuje da S. B. nije zadovoljavao uvjete za sporno radno mjesto odnosno da je omogućeno S. B. nezakonito zasnivanje radnog odnosa jer nije imao potrebno radno iskustvo pa polemiziranje optuženika s primjenom "povoljnijeg radnog prava" ne utječe na opstojnost kaznenog djela. Neovisno o tome, prvostupanjski sud je pravilnom analizom Ugovora o radu na određeno vrijeme od 24. prosinca 2013. (list 5614-5642) koji je S. B. sklopio sa Z. h. d.o.o. – P. - U. .. utvrdio da se Ugovor poziva na Pravilnik o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta P. U. ... od 9. travnja 2009. prema kojem se za radno mjesto S. B. zahtijevala visoka stručna sprema na koje razloge se u cijelosti upućuje žalitelj.

37. Nadalje, optuženi T. ponavlja svoj iskaz iz prvostupanjskog postupka da se u konkretnom slučaju radilo o diskrecionom pravu S. Lj. iz članka 40. Pravilnika o sistematizaciji i organizaciji radnih mjesta, a koje navode je prvostupanjski sud ocijenio neutemeljenim te detaljno analizirao primjenu navedene odredbe Pravilnika i na tu okolnost ispitao brojne svjedoke. Tako nije bilo sporno da je člankom 40. Pravilnika propisano da na radno mjesto može biti primljena osoba koja ne ispunjava uvjete određenog radnog mjesta i o tome odluku donosi predsjednik Uprave, međutim, tijekom dokaznog postupka je isto tako nedvojbeno utvrđeno da u tim slučajevima u dosjeima zaposlenika postoji obrazloženje za primjenu članka 40.

Pravilnika o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta uz naznaku "suglasan" i potpis predsjednika Uprave te se potreba za primjenom članka 40. Pravilnika o sistematizaciji i organizaciji radnih mjesta vidi iz podataka koje podružnica šalje Z. h. d.o.o. - Službi izostanak čega povezano s rezultatima posebnih dokaznih radnji, ukazuju da se nije radilo o primjeni članka 40. Pravilnika o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta kako to pravilno zaključuje prvostupanjski sud.

38. Neosnovano žalitelj pobija utvrđenja prvostupanjskog suda da je optuženi T. imao saznanja o podacima S. B. iako sam optuženik navodi da je točno da je razgovarao s optuženim B. o zapošljavanju njegovog sina, da je zatim kontaktirao sa S. Lj. kojemu je i prenio podatke o stručno spremi i radnom iskustvu S. B. ali da to ne ukazuje na svijest optuženog T. na koje točno radno mjesto će se zaposliti S. B., a niti itko od svjedoka je naveo da je optuženi T. bio uključen u zapošljavanje S. B.. Potonji navod je irelevantan za kaznenopravnu odgovornost optuženog T. jer se njegove kriminalne radnje iscrpljuju u kontaktima sa S. Lj. obzirom je, sukladno činjeničnom opisu djela, optuženi M. B. zatražio od optuženog I. T. da u Z. h. d.o.o. P. U. ... zaposli njegovog sina S. B., neovisno o tome da li isti ispunjava propisane uvjete radnog mjesta, te je u cilju realizacije navedenoga optuženi I. T. kontaktirao S. Lj., a ne nekog od svjedoka ispitanih u postupku.

39. Nadalje, da je zapošljavanje S. B. dogovoreno izvan propisane procedure, pa su onda izostale i potrebne provjere, iz čega žalitelj pogrešno zaključuje da za zapošljavanje S. B. nisu stavljene nikakve "rezerve, primjedbe ili protivljenje" nadležnih službi što ukazuje da su bile ispunjeni svi uvjeti da se zaposli na radno mjesto višeg referenta zakupa i prodaje poslovnog prostora, proizlazi iz iskaza N. M., referenta Kadrovskih poslova u Sektoru općih, pravnih i kadrovskih poslova, koja je navela za zapošljavanja tijekom prosinca 2013. i siječnja da se radilo o ljudima koji su na neki način njima dovedeni kao neki "gotov proizvod" te da su dobili potpisane ugovore od strane poslodavca i radnika koji zasniva radni odnos i sve je to bilo vrlo čudno jer su inače imali interne natječaje i sami su pisali ugovore i za interne natječaje i za javne natječaje, a zaposlenici su dolazili u Kadrovsku službu i to potpisivali ali ovdje je to sve bilo riješeno u uredu ravnatelja U. U. ... koji je u to vrijeme bio ravnatelj D. K.. Svjedokinja Z. B., zaposlena u Kadrovskoj službi U. ... je navedeno potvrdila i to da je u prosincu 2013. Podružnica zaposlila 15-tero ljudi od kojih D. M. i S. B. s tim da ne zna na koji su se način oni zaposlili te se sjeća da je za njih i za sve ostale osobe dobila već gotove Ugovore o radu. Osim toga, svjedokinja Ž. Š. D., pomoćnica direktora S. ... u direkciji trgovačkog društva Z. h. u periodu od 2013. – 2014., je izjavila da ne zna je li izvršena provjera stupnja obrazovanja i radnog mjesta za S. B. te da u Ugovora o radu za S. B. tog podatka nema. Iz dijelova iskaza ovih svjedoka jasno je da izostanak rezervi, primjedbi ili protivljenja nije posljedica provedenih svih potrebnih kontrola tijekom postupka zapošljavanja već činjenica o kojima je iskazivala N. M..

40. Dakle, neosnovano optuženi T. ponavlja žalbom svoju obranu da nije znao o kojem radnom mjestu se radi, a koji iskaz optuženika je prvostupanjski sud doveo u vezu s ostalim dokazima i pravilno utvrdio da, između ostalog, iz razgovora pod rednim brojem 135. u folderu zapošljavanje S. B. koji vodi optuženi T. s optuženim M. B. 16. prosinca 2013. u 18:04:54 sati, u kojem razgovoru na upit M. B. da li je razgovarao sa K. u vezi njegovog malog, T. potvrđuje da jest i da je sjedio do K. " , na što mu M. B. odgovara „što bi ja bez tebe...“. Kako je upravo D. K. osoba u čijem

uredu je sve bilo riješeno oko spornog zapošljavanja, kako to iskazuje svjedokinja N. M., i osoba koja je potpisala sporni Ugovor s radnikom iako je bilo uobičajeno da se to radi u Kadrovskoj službi, kako to dalje opisuje ista svjedokinja, te činjenice povezane s rezultatima posebnih dokaznih radnji neupitno ukazuju na ulogu optuženog T. i opovrgavaju njegov iskaz da nije znao o kojem radnom mjestu niti o kojim uvjetima se radi jer iz razgovora od 16. prosinca 2013. u 13:23:50 sati proizlazi da je optuženi I. T. nazvao optuženog M. B. te ga upitao što je njegov sin po struci, a na što mu je optuženi M. B. odgovorio „ekonomija, VŠS, radi godinu i pol na poslovima VŠS“, a te sve podatke I. T. i zapisuje i traži broj od mobitela S. B.. Neosnovano je žalbom problematiziranje inkriminacije iz točke 4 b) izreke prvostupanjske presude zbog činjenice razdvajanja postupka u odnosu na S. Lj. jer činjenični opis djela, za koje je ovaj optuženik proglašen krivim, sadrži subjektivno i objektivno obilježje kaznenog djela u odnosu na optuženika te u odnosu na S. Lj., kao i konkretizaciju zlorabe (iskorištavanje svog položaja i ovlasti pa da time drugoj osobi pribavi korist), čime je udovoljeno potrebi da u procesnoj situaciji kada se sudi samo potcatelju kaznenog djela, činjenični opis mora sadržavati sva bitna obilježja kaznenog djela glavnog počinitelja te radnju poticanja i svijest potcatelja o elementima kaznenog djela što je detaljno i opisano i analizirano u prvostupanjskoj presudi pri čemu se krivnja optuženika prvenstveno temelji na rezultatima posebnih dokaznih radnji, a zatim i iskazima zaposlenika u kadrovskim službama pa žalbeni navod da optuženik nije imao mogućnost u postupku ispitati S. Lj. ne utječe na pravilnost i potpunost utvrđenog činjeničnog stanja.

41. U odnosu na zapošljavanje T. C., optuženi T. pobija pravilnost utvrđenog činjeničnog stanja ističući da je rad na donošenju poslovnog plana za 2014. započeo u studenom 2013., dakle, prije nego je S. Lj. rekao da želi da se u P. zaposli T. C. dok optuženi T., za razliku od A. D., nije bio operativno uključen u ovo zapošljavanje već je traženje S. Lj. doživio isključivo u kontekstu reorganizacije poslovanja P. te da nije zadatak prvostupanjskog suda razmatrati je li zapošljavanje bilo poslovno opravdano niti radi li se o privatnim interesima S. Lj. jer takav navod nije sadržan u činjeničnom opisu djela, a razlozi prvostupanjskog suda o tome da nije poštivana procedura su pretjerano formalistički.

42. Prema činjeničnom opisu djela, na traženja S. Lj., iako su oba sistematizirana radna mjesta pomoćnika direktora već bila popunjena, optuženi I. T. i A. D. su 8. siječnja 2014. donijeli Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o sistematizaciji radnih mjesta u trgovačkom društvu G. p. Z. d.o.o. kojim je ustrojeno još jedno radno mjesto pomoćnika direktora s koeficijentom 5,00 na koje radno mjesto je trebalo zaposliti T. C., pri čemu je optuženi I. T. kao odgovorna osoba iskoristio svoj položaj i ovlasti pa je time T. C. pribavio korist u vidu zasnivanja radnog odnosa u G. p. Z. d.o.o. i ostvarivanja svih prava na rad i iz rada prema zakonskim propisima. Slijedom citiranog činjeničnog opisa, prvostupanjski sud je ispravno analizirao potrebu zapošljavanja, pored dvoje, još jednog pomoćnika direktora u G. p. Z. d.o.o. koja potreba je bila toliko nužna da je izmijenjen i Pravilnik o sistematizaciji radnih mjesta i to nakon što je "dogovoreno" da će se na to mjesto zaposliti T. C.. Naime, prema e-mail korespondenciji pronađenoj prilikom pretrage računala A. D., a koja se odvija između njega i T. C., vidljivo je kako je mjesec dana prije nego što je uopće izmijenjen Pravilnik o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u trgovačkom društvu G. p. Z. d.o.o. i sistematizirano radno mjesto na koje ona treba doći raditi, već bilo govora o tome da ona dođe pogledati svoj ured dok iz isprava u spisu proizlazi da su

u istom danu, 8. siječnja 2014., potpisani Odluka o izmjenama i dopunama Pravilnika o unutarnjoj organizaciji društva te o sistematizaciji radnih mjesta (list 4817 spisa), zatim i sam Pravilnik o izmjenama i dopunama tog Pravilnika s naznakom da će Pravilnik biti objavljen na oglasnoj ploči 9. siječnja 2014. (list 4818-4821 spisa), da je suglasnost za zapošljavanje na radno mjesto pomoćnika direktora u G. p. s koeficijentom 5,0 koje su sistematizirali spomenutim Pravilnikom 8. siječnja 2014. od S. Lj. zatražena dan ranije, 7. siječnja 2014. (list 5698 spisa), dakle, za radno mjesto koje je sistematizirano dan kasnije, da je T. C. došla raditi u G. p. d.o.o. 8. siječnja 2014., a Ugovor o radu s njom je sklopljen 16. siječnja 2014. S obzirom na opisanu kronologiju i rezultate posebnih dokaznih radnji, u odnosu na kaznenopravnu odgovornost optuženog T. nisu od utjecaja njegovi žalbeni navodi da se radilo o mijenjaju naziva postojećeg radnog mjesta, a ne o novokreiranom radnjom mjestu tim više što bi se u tom slučaju znalo koje poslove obuhvaća to radno mjesto dok suprotno proizlazi iz dijela iskaza svjedokinje V. u kojem ona navodi da je za potrebe izrade izmjene Pravilnika kojim se sistematizira novo radno mjesto pomoćnika direktora morala pitati koji će uopće biti opis poslova pomoćnika direktora društva, odnosno čime će se baviti novo ustrojeni Sektor za regulatorne poslove te da je dobila odgovor da „stavi najopćenitije opise poslova kao i poslove kojima će se baviti Sektor za regulatorne poslove“ te da u trenutku kada je zatražila suglasnost za zapošljavanje na radno mjesto pomoćnika direktora društva, to radno mjesto *de facto* nije postojalo u sistematizaciji.

43. Da se radilo o traženju S. Lj., dakle, njegovom interesu, a ne interesu trgovačkog društva iznijeti su opširni i dokazima potkrijepljeni razlozi u pobijanoj presudi pa je neosnovan žalbeni navod da je prvostupanjski sud utvrđivao okolnosti koje nisu obuhvaćene inkriminacijom jer se konkretno radi o odlučnoj činjenici koju su bez ikakvih propitivanja optuženi I. T. i A. D., iskorištavajući svoj položaj i ovlasti, realizirali odnosno omogućili ostvarenje traženog. Pod točkom 561. pobijane presude iznijeti su sažeti razlozi i kronologija zapošljavanja koja ukazuje da su ispunjeni svi potrebni elementi kaznenog djela za koje je optuženi T. proglašen krivim, pa se zbog nepotrebnog ponavljanja na njih u cijelosti upućuje žalitelj.

44. Pri tome valja napomenuti da provjera zbivanja koja su prethodila i vezana su kaznenom djelu, a o kojima su iskazivali optuženik i svjedoci, pokazuju trud prvostupanjskog suda da detaljno utvrdi i vrednuje sve činjenice. Na takvo nastojanje suda upućuje i djelomično preklapanje utvrđenog činjeničnog stanja vezano za radnje kaznenog djela s okolnostima relevantnim za kažnjavanje.

45. Stoga je neosnovana žalba optuženog I. T. da je činjenično stanje pogrešno utvrđeno.

46. Optuženi B. smatra da je prvostupanjski sud pogrešno utvrdio da zapošljavanje S. B. ima ikakve veze sa zakonitim i učinkovitim obavljanjem javnih ovlasti koje su od strane G. Z. prenesene na to trgovačko društvo. Istom argumentacijom optuženi T. je pobijao prvostupanjsku presudu iz žalbene osnove povrede kaznenog zakona, pa se i ovaj žalitelj u cijelosti upućuje na razloge drugostupanjske presude koji su prethodno iznijeti i kojima se ocjenjuje pravilnim zaključak prvostupanjskog suda da se radi o pravnoj osobi s javnim ovlastima (Z. h. d.o.o.). Nadalje, optuženi B. iznosi iste žalbene navode u odnosu na primjenu "povoljnijeg radnog prava" i primjenu članka 40. Pravilnika o sistematizaciji i organizaciji radnih mjesta, kao i optuženi T.,

pa se izneseni razlozi drugostupanjske presude u odnosu na žalbene navode optuženog T. u cijelosti primjenjuju i na žalbene navode optuženog B..

47. Optuženi V. B. pobija pravilnost utvrđenog činjeničnog stanja u odnosu na djelo iz točke 3. c izreke pobijane presude navodima da njegovo osobno mišljenje o potrebi zapošljavanja službenika u drugom odjelu nije relevantno i nema utjecaja na zapošljavanje u upravnom odjelu kojem nije pročelnik i čije kadrovske potrebe i ne poznaje te nije potpisao niti jedan akt koji se odnosi na premještaj Z. M. niti je dao ikakav nalog za izmjenu pravilnika. Nepotpuno utvrđeno činjenično stanje, optuženi B. objašnjava žalbenim navodima da je prvostupanjski sud propustio ispitati D. T., a koji bi trebao iskazivati kako je došlo do izmjena i dopuna Pravilnika o unutarnjem redu Ureda gradonačelnika ali naglašava da nije bio dužan predložiti ispitivanje tog svjedoka na negativnu okolnost već je to bila dužnost državnog odvjetništva radi utvrđivanje pozitivne činjenice identiteta autora spornih izmjena.

48. U odnosu na žalbenu osnovu pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja valja prvo istaknuti da sam optuženik navodi kako mu je gradonačelnik rekao "primi Z. M.", a on je o tome obavijestio svoju pomoćnicu M. S. s kojom je također razgovarao o neophodnim izmjenama u Pravilniku o unutarnjem redu Ureda gradonačelnika. Daljnja obrana optuženog B. jednaka je prethodno citiranim žalbenim navodima pa je i bila predmet ocjene vjerodostojnosti i analize prvostupanjskog suda. Prvostupanjski sud je pravilno iskaz optuženog B. cijenio u svjetlu rezultata posebnih dokaznih radnji i iskaza svjedokinje M. S. koja je izjavila da ju je nazvao neposredno nadređeni V. B. te joj rekao kako je potrebno da se sačine izmjene i dopune Pravilnika Ureda gradonačelnika te da se sistematizira novo radno mjesto i to upravo za Z. M. jer je to tako tražio gradonačelnik grada Z. M. B.. Nadalje, iz rezultata posebnih dokaznih radnji odnosno snimljenih razgovora između optuženog B. i M. S. jasnim proizlazi da je optuženi B. poduzima potrebne radnje da se Z. M. zaposli i to s određenim koeficijentom plaće pa tako govori "...da Z. ide na poseban savjetnik za ljudske resurse na 5,20..." na što mu M. S. kaže „da to nije radno mjesto koje postoji...da to moraju..." nakon čega je B. prekida i kaže „... da moraju izmisliti...“. Nastavno, iz razgovora M. B. i optuženog V. B. od 11. studenog 2013. u 08:15:17 sati proizlazi da optuženi B. obavještava gradonačelnika da će „složiti Sektor“, a Z. M. će biti posebna savjetnica.“ Iz citiranih dokaza, bez obzira na žalbom istaknutu činjenicu kako optuženi B. nije formalno potpisao niti jedan akt koji se odnosi na premještaj Z. M., jasno i nedvosmisleno proizlazi aktivna uloga ovog optuženika, kako je to opisano činjeničnim opisom djela, i da je poduzimao radnje vezano za omogućavanje premještaja Z. M. u G. Z. otvoreno govoreći da se radilo o „zbrinjavanju“ Z. M. u G. Z..

49. U odnosu na nepotpuno utvrđeno činjenično stanje, a koje smatra da je posljedica neispitivanja svjedoka D. T., optuženik smjera na potrebu utvrđivanja tko je konkretno autor spornih izmjena Pravilnika pri čemu ta činjenica (tko je fizički napisao sporne izmjene Pravilnika) u odnosu na njegovu kaznenopravnu odgovornost nije odlučna, a optuženik zatim naglašava da takav njegov žalbeni navod nije bio niti je sada dokazni prijedlog za ispitivanjem tog svjedoka već smatra da treba biti prijedlog državnog odvjetništva.

50. Iz stanja spisa proizlazi da je prvostupanjski sud osigurao jednake mogućnosti dokazivanja na raspravi svim strankama i dao je dostatne razloge za sva svoja

utvrđenja te s pravom prvostupanjski sud nije prihvatio obranu optuženika koju sada ponavlja žalbom, pa protivno stajalištu ovog žalitelja, prvostupanjski je sud potpuno i pravilno utvrdio sve činjenice potrebne za presuđenje. Utvrđenja prvostupanjskog suda žalitelj nije doveo u pitanje niti jednim navodom žalbe, slijedom čega nije osnovana žalba optuženog B. zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja.

51. Pobijajući pravilnost utvrđenog činjeničnog stanja, optuženi M. L. u odnosu na točku 3. pobijane presude kojom je oglašen krivim zbog premještaja R. Lj., M. C. i P. Š. na radna mjesta u G. Z. za koja ne zadovoljavaju uvjete sve na traženje M. B., ističe da nije znao da navedene osobe ne ispunjavaju uvjete za premještaj na druga radna mjesta, a da su se rješenja pripremala službi kadrovskih poslova kao da sve osobe ispunjavaju potrebne uvjete bez da se njega upozorilo da postoje nedostaci pri čemu rješenja o premještaju ne sadrže podatke o stažu ili stručnoj spremi. Nadalje, osporava vjerodostojnost iskaza svjedokinje M. S. na kojoj, prema žalbenim navodima, prvostupanjski sud "gradi osuđujuću presudu". Tim žalbenim navodima optuženi L. ponavlja u cijelosti svoju obranu iz prvostupanjskog postupka koja je dovedena u vezu s ostalim dokazima i o kojim tvrdnjama, sada ponovljenim u žalbi, se prvostupanjski sud detaljno očitovao.

52. Tako iz iskaza svjedokinje M. S. proizlazi da joj je optuženi V. B. rekao da je o neispunjavanju uvjeta zaposlenika navedenih u točki 3. pobijane presude razgovarao s M. L.. Svjedokinja D. P. je izjavila da je obaviještena M. S. o neispunjavanju uvjeta, a M. S. u njenoj prisutnosti navedeno putem telefona prenijela V. B. kao i da u rješenju se mora napisati da osoba zadovoljava uvjete za to radno mjesto na koje se prima, a kada je pisala rješenje za nekoga koji se raspoređuje na radno mjesto za koje ne ispunjava uvjete to je činila tako da je tada u obrazloženju rješenja isпустиła rečenicu u kojoj se navodi da osoba zadovoljava uvjete i sve je to radila po uputi svojih nadređenih. Navedeno je suglasno iskazu svjedokinje I. I. da u rješenjima za osobe koje nisu ispunjavale uvjete radnog mjesta nije navodila podatak o radnom iskustvu na odgovarajućim poslovima koji uvjet osobe nisu ispunjavale te nije navodila konstataciju da osoba ispunjava uvjete za radno mjesto na koje se raspoređuje. Iz iskaza svjedokinje S. Š. proizlazi da je u svom pokušaju usklađivanja radnih mjesta i koeficijenata s kvalifikacijama imala podršku gospođe S. iz S. službe gradonačelnika, a shvatila je da je ona ranije znala često biti pod pritiskom zbog potrebe zapošljavanja različitih osoba pod različitim čudnim okolnostima. Iz iskaza svjedokinje N. P. proizlazi da je pisala zahtjeve za premještaj osoba unutar Ureda gradonačelnika i te je zahtjeve pisala kada joj je to rekao nadređeni M. L..

53. Dakle, iz dijelova iskaza ovih svjedoka je jasno utvrđeno da je optuženi L. bio upoznat s neispunjavanjem uvjeta R. Lj., M. C. i P. Š. za radna mjesta na koja su premješteni, a isto tako je utvrđen razlog, na koji se u žalbi poziva optuženi L., iz kojeg u spornim rješenjima nije bilo naznake da te osobe ispunjavaju uvjete za radna mjesta. Iako optuženi L. navedeno nastoji "iskoristiti" da bi otklonio kaznenopravnu odgovornost neimanjem svijesti o neispunjavanju uvjeta i da je postupao "u dobroj vjeri" jer sama rješenja nisu sadržavala podatke o tome, upravo suprotno proizlazi iz iskaza D. P. i I. I. i to da "šturost" takvih rješenja ukazuje na nepostojanje uvjeta što je bilo zanemareno po uputi nadređenih dok se to uobičajeno navodilo u rješenjima koja su zakonski donijeta. Dakle, neosnovano žalbom optuženi L. tvrdi da se osuđujuća presuda temelji isključivo na iskazu svjedokinje M. S. kao i da nije imao

svijest o neispunjavanju uvjeta prethodno poimence navedenih osoba, a niti je životna i uvjerljiva njegova obrana da bi potpisivao rješenja vezana uz zapošljavanje bez da je uzeo u obzir sve relevantne činjenice koje su bitne za donošenje zakonite i pravilne odluke. Nadalje, prvostupanjski sud je detaljno analizirao položaj i povezanost svake pojedine osobe za koju su donesena sporna rješenja o premještajima s gradonačelnikom i potom iznio jasne razloge, koje prihvaća i drugostupanjski sud, o upravo njegovom traženju spornih premještaja, kako to proizlazi iz rezultata posebnih dokaznih radnji, dok je u pojedinim slučajevima M. B., u svrhu realizacije navedenoga, donosio izmjene Pravilnika o unutarnjem redu Ureda gradonačelnika kojima je sistematizirao nova radna mjesta upravo za navedene osobe. Tako npr. istog dana kada je Pravilnik o izmjeni i dopunama Pravilnika o unutarnjem redu Ureda gradonačelnika od 3. veljače 2014. (list 5037) stupio na snagu, optuženi M. L., od S. službe gradonačelnika moli „provedbu postupka premještaja napredovanjem za P. Š. s radnog mjesta više stručne suradnice za pravne poslove u Službi za pravne poslove, na radno mjesto stručne savjetnice za protokol i odnose s javnošću u Kabinetu gradonačelnika, uz primjenu koeficijenta 2,55. (list 5302) nakon čega i donosi rješenje o premještaju od 11. veljače 2014. (list 5286) i zatim istog dana rješenje (list 5287) iz kojeg je vidljivo da je imenovana na dan 1. studenog 2013. navršila 2 godine radnog staža. Nadalje, rješenjem Grada Zagreba, Ureda gradonačelnika klasa ..., ur. broj ...1 od 1. listopada 2013. (list 5178) M. C. premještena je na radno mjesto stručne suradnice za materijalno-financijske poslove Izvan ustrojstvenih jedinica u Uredu gradonačelnika time da je navedeni premještaj, dopisom zatražio je od Stručne službe gradonačelnika – Sektora za razvoj i upravljanje ljudskim potencijalima (list 5245) optuženi M. L. koji je i donio rješenje i premještaju 1. listopada 2013. kao pročelnik Ureda gradonačelnika. Da je optuženi L. u trenutku potpisivanja rješenja o premještaju za R. Lj. bio upoznat s činjenicom da on ne ispunjava uvjete za radno mjesto na koje se premješta prvostupanjski sud, osim iz iskaza svjedoka, temelji i na iskazu optuženog B..

54. Jednako optuženi L. u odnosu na kazneno djelo iz točke 6. izreke pobijane presude ponavlja svoju obranu iznijetu tijekom postupka, koju je prvostupanjski sud otklonio i o tome iznio pravilne i potpune razloge, te ističe da je činjenično stanje pogrešno utvrđeno jer su dokumente vezano uz putovanja i putne naloge sačinjavali djelatnici S. za p..., koji prethodno nisu ni na koji način komunicirali s njim već je naveden kao Korisnik gradonačelnik. Dakle, kao i prethodno, optuženi M. L. poriče da bi imao znanje i svijest o tome koje su osobe išle na sporna putovanja već je pretpostavljao da je korištenje bilo pravilno, a niti su ti sporni putni nalozi bili popunjavani drugačije od većine drugih naloga čime žalbom ne iznosi okolnosti koje nisu bile predmet analize prvostupanjskog suda niti iznosi dokaze koji bi doveli u sumnju pravilnost utvrđenja činjeničnog stanja pobijane presude.

55. U odnosu na detaljne razloge iz kojih prvostupanjski sud ne prihvaća obranu optuženika, a koju ponavlja žalbom, optuženi L. se u cijelosti upućuje na razloge iznesene pod točkama 651. do 668. pobijane presude. Naime, budući da se u žalbi ponavlja bit obrane optuženika koju prvostupanjski sud osnovano nije prihvatio, i teza obrane da je on nije imao znanje o spornim putovanjima, a prvostupanjski je sud opširno i životno logično obrazložio iz kojih razloga je našao utvrđenim da je optuženik počinio terećeno kazneno djelo i iz kojih razloga smatra da je optuženik znao da se nije radilo o službenim putovanjima, to ovaj sud prihvaća u cijelosti razloge pobijane presude izložene u njenom obrazloženju.

56. Slijedom iznijetog, nisu osnovana niti činjenična osporavanja u žalbama optuženog T., optuženog B., optuženog B. i optuženog L..

57. Žaleći se iz žalbene osnove odluke o kazni, USKOK smatra da je prvostupanjski sud precijenio olakotne okolnosti na optuženih I. T., M. B., V. B. i M. L., a one otegotne nije u dovoljnoj mjeri vrednovao naglašavajući pri tome upornost optuženika, dulje vremensko razdoblje činjenja djela, njihovo svojstvo (optuženog T. kao odgovorne osobe i optuženih V. B. i M. L. kao službenih osoba) i posljedice tih djela koje je, prema žalbi, prvostupanjski sud uzeo u obzir ali nije u dovoljnoj mjeri cijenio.

58. Zbog odluke o kazni žale se i optuženi T. smatrajući da je prvostupanjski podcijenio značaj olakotnih okolnosti (zdravstveno stanje), a kao otegotne okolnosti da je cijenio on okolnosti koje ulaze u biće kaznenog djela dok je propustio cijeniti da nije prouzročena ikakva šteta te da je kazna iznimno rigorozna.

59. Optuženi B. pobija prvostupanjsku presudu zbog odluke o kazni navodima da je prvostupanjski sud propustio cijeniti da ima završenu VSS, da je dobio otkaz od strane gradonačelnika T., da je oženjen, otac dvoje punoljetne djece koji su oboje završili fakultetsku naobrazbu, da se tijekom postupka razbolio uslijed stresa te da mu se supruga razboljela od karcinoma dojke, a on od karcinoma štitnjače kao i da se radilo o zapošljavanju njegovog sina s kojim je emotivno povezan. Nadalje smatra da posljedica djela ne predstavljaju otegotne okolnosti jer ih je zakon već uzeo u obzir prilikom propisivanja kaznenog okvira pa se radi o duplom vrednovanju.

60. Optuženi B., žaleći se iz iste žalbene osnove, smatra da je prvostupanjski sud propustio olakotnim cijeniti da do sada nije kažnjavan disciplinski, prekršajno ili kazneno dok neprimjereno ponašanje bivšeg gradonačelnika B. prema njemu ne može biti otegotna okolnost.

61. Optuženi L., žaleći se zbog odluke o kazni, ističe da je sud podcijenio značaj olakotnih okolnosti na njegovog strani i to prije svega dosadašnju neosuđivanost i da je dobio 9 najviših ratnih odlikovanja, da je dva puta ranjen i da ima status ratnog vojnog invalida, činjenicu da je prouzročena mala šteta za G. Z., da se radilo o 3 premještaja osoba koje su već bile dio sustava G. u. pa se ne radi o djelima koji predstavljaju iznimnu društvenu opasnost.

62. Nasuprot tvrdnjama u žalbama USKOK-a, optuženog I. T., optuženog M. B., optuženog V. B. i optuženog M. L., sud prvog stupnja pravilno je ocijenio sve olakotne i otegotne okolnosti, te težinu djela za svakog od optuženika i društvenu opasnost njihovog čina, zbog čega su, kako pojedinačne, tako i jedinstveno izrečene kazne zatvora ovim optuženicima, primjerene svim utvrđenim okolnostima i težini djela.

63. Tako je optuženom I. T. kao olakotna okolnost cijenjena činjenica, da unatoč zrelijoj životnoj dobi do sada nije osuđivan, da je odlikovani sudionik Domovinskog rata i da se radi o osobi kod koje je utvrđeno postojanje 100% tjelesnog oštećenja prema rješenju Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje (list 90857) kao i da se

radi o onkološkom bolesniku sa verificiranim adenokarcinomom želuca i koronarnom bolešću s preboljenim infarktom miokarda, a otegotnim cijenjena činjenica da se ovdje radilo o protupravnom postupanju jedne od čelnih osoba Z. h. d.o.o. dakle osobi, koja bi, zbog same svoje pozicije trebala štiti interese tog društva te društava te da se radilo o dvije protupravne radnje. Stoga, protivno žalbenim navodima optuženog T., prvostupanjski sud nije otegotnim vrednovao obilježja djela, pri čemu je ispravno vrednovao poziciju optuženog T., kao jednog od čelnih osoba Z. h. d.o.o., te iako se radi o okolnostima zbog kojih optuženik ima svojstvo odgovorne osobe u smislu članka 291. KZ/11., ispravno prvostupanjski sud cijeni njegov položaj unutar hijerarhije Z. h. d.o.o. s čime dolazi i veća odgovornost, a nezakonitost postupanja svakako ima veće posljedice.

64. Optuženom M. B., kao olakotna okolnost cijenjena činjenica, da je unatoč zrelijoj životnoj dobi do sada neosuđivana osoba te da je odlikovan spomenicom Domovinskog rata, dok mu je otegotnom okolnošću cijenjena činjenica upornosti u počinjenju djela koja je vidljiva iz nadziranih razgovora.

65. Optuženom V. B. kao olakotna okolnost cijenjena je činjenica dosadašnje neosuđivanosti unatoč zrelijoj životnoj dobi dok mu je otegotnom okolnošću cijenjena činjenica što je svoju odgovornost za protupravno postupanje pokušao prebaciti na svoje podređene te što se, unatoč krajnje neprimjerenom ponašanju kakvo je M. B. prema njemu ispoljavao i koje se može čuti iz nadziranih razgovora tijekom kojih M. B. doslovno na njega viče, istome ni na koji način nije niti pokušao suprotstaviti već je sve bespogovorno izvršavao, svjestan protupravnosti i traženja i svojih postupaka.

66. Optuženom M. L., kao olakotna okolnost cijenjena je činjenica dosadašnje neosuđivanosti te sudioništva u Domovinskom ratu s osam odlikovanja. Kao otegotna okolnost cijenjena mu je činjenica brojnosti radnji počinjenih u sastavu dva produljena kaznena djela opisana pod točkama 3. i 6. izreke presude kao i pokušaja prebacivanja svoje odgovornosti na podređene službenike.

67. Nadalje, svim optuženicima kao otegotna okolnost uzeta je i posljedica počinjenja ovih kaznenih djela. Naime, zapošljavanje isključivo „nećijih“ i podobnih te u nekim slučajevima i nekvalificiranih ljudi, nosi sa sobom istovremeno onemogućavanje zapošljavanja onih drugih, stručnih i sposobnih kod kojih se sasvim opravdano, zbog ovakvih postupanja, stvara osjećaj besperspektivnosti, nevrijednosti i neprepoznavanja njihovih kvalifikacija i vrijednosti, koje ne počivaju na onome čiji su, već tko su i što su oni sami, bez bilo koga, bez bilo čijeg imena u zagradi pored njihovog imena. U odnosu na ove okolnosti, neosnovano optuženi B. navodi da je posljedica djela već sadržana u obilježjima djela iz članka 291. stavak 1. KZ/11., pa se nije mogla ponovno vrednovati kao otegotna okolnosti. Suprotno tome, bitan element djela, kako se to konkretno stavlja optuženicima na teret, je neimovinska korist pri čemu je moguće stupnjevati korist kako je to učinio prvostupanjski sud. Jednako proizlazi iz odluke Ustavnog suda RH, broj U-III/6236/2011. od 12. travnja 2012.) u kojoj se navodi: „Od opće zabrane dvostrukog vrednovanja okolnosti važnih za odmjeravanje kazne postoji iznimka: kada sud ocijeni da mora uzeti u obzir one okolnosti koje pobliže određuju kvantitetu ili kvalitetu pojedinih obilježja ili način počinjenja kaznenog djela.“. Nadalje, suprotno žalbenim navodima optuženog L. da se ne radi o djelima koji predstavljaju iznimnu društvenu opasnost, prvostupanjski

sud pod točkama 814. – 817. detaljno obrazlaže društvenu opasnost djela i njihove posljedice na koje razloge se u cijelosti upućuje ovaj žalitelj.

68. Optuženom B. i L. kao otegotna okolnost cijenjena je i činjenica da su svojom voljom pristali biti dijelom sustava kakav je stvorio M. B. te su od vlastitih zaposlenika zahtijevali da nezakonito postupaju i koji su to prikrivali koristeći se raznim izričajima u rješenjima o zapošljavanju pa do onih prema kojima nisu niti išli interni natječaji kako bi se među njima pronašao netko tko je svojim iskustvom i znanjem mogao dobiti priliku za napredovanjem. Njima nije niti dana prilika jer su te prilike bile rezervirane za one druge, „nečije“. U ovom dijelu obrazlaganja kazne, suprotno žalbenim navodima optuženog B., prvostupanjski sud ispravno u odnosu na način zapošljavanja i premještaja cijeni odnos tadašnjeg gradonačelnika prema optuženom B. u svjetlu bespogovornog izvršavanja traženog, svjestan protupravnosti i traženja i svojih postupaka.

69. Slijedom tako utvrđenih olakotnih i otegotnih okolnosti, a cijeneću svrhu kažnjavanja, pravilno je prvostupanjski sud na temelju članka 291. stavka 1. u vezi s člankom 37. KZ/11. optuženom I. T. za kazneno djelo pod točkom 4) izreke presude utvrdio kaznu zatvora u trajanju od 8 mjeseci, a temelju članka 291. stavka 1. KZ/11. za kazneno djelo pod točkom 5) izreke presude kaznu zatvora u trajanju od 6 mjeseci, pa je na temelju članka 51. KZ/11 optuženi I. T. osuđen na jedinstvenu kaznu zatvora u trajanju od 9 mjeseci, na temelju članka 291. stavka 1. u vezi s člankom 37. KZ/11., optuženog M. B. za kazneno djelo pod točkom 4) izreke presude osudio na kaznu zatvora u trajanju od 8 mjeseci, na temelju članka 291. stavka 1. u svezi s člankom 52. KZ/11., optuženog V. B. za kazneno djelo pod točkom 3) izreke presude osudio na kaznu zatvora u trajanju od 7 mjeseci, na temelju članka 291. stavka 1. u svezi s člankom 52 KZ/11., optuženom M. L. je za kazneno djelo pod točkom 3) izreke presude utvrdio kaznu zatvora u trajanju od 8 mjeseci, a za kazneno djelo pod točkom 6) izreke presude kaznu zatvora u trajanju od 1 godine, te je na temelju članka 51. KZ/11. optuženi M. L. osuđen na jedinstvenu kaznu zatvora u trajanju od 1 godine i 2 mjeseca.

70. Prema tome, navedene kazne zatvora, suprotno žalbama optuženika, nisu prestroge već su upravo suprotno odmjerene na donjoj granici propisane kazne.

Međutim, one nisu niti preblage kako to pogrešno smatra USKOK u svojoj žalbi.

71. Naime, bez obzira na isticanje otegotnih okolnosti, koje je prvostupanjski sud pravilno ali nedovoljno cijenio prema žalbenim navodima, svim optuženicima nije, protivno prijedlogu USKOK-a, potrebno izreći težu društvenu osudu jer će, prema očekivanju drugostupanjskog suda, i kazne koje su im izrečene pobijanom presudom, ispuniti svrhu kažnjavanja iz članka 41. KZ/11.

72. Iz naprijed navedenih razloga nisu osnovane žalbe optuženika i USKOK-a zbog odluke o kaznama.

73. Optuženi T. žali se zbog odluke o troškovima postupka u iznosu od 15.000,00 kuna na ime paušalne svote jer su se u odnosu na točke 4. i 5. pobijane presude dokazni izvodili 7 raspravnih dana. Iz iste žalbene osnove žali se i optuženi B.

smatrajući da odluka o troškovima postupka u paušalnom iznosu nije obrazložena jasnim, konkretnim i dostatnim razlozima čime je počinjena bitna povreda odredaba kaznenog postupka iz članka 468. stavka 1. točke 11. ZKP/08.

74. Nasuprot tvrdnjama žalitelja, paušalna svota je pravilno određena s obzirom na složenost i trajanje postupka kako je to propisano odredbom članka 145. stavka 3. ZKP/08. pa je odluka, iako šturo, obrazložena razlozima. Paušalni iznos za troškove kaznenog postupka određuje se u rasponu od 300,00 do 50.000,00 kuna pa kada se ima u vidu da se radilo o brojnim optuženicima, brojnim djelima, opsežnost isprava u spisu i brojnost ispitanih svjedoka, evidentno je da se radi o iznimno složenom kaznenom postupku s napisanom prvostupanjskom presudom na 495 strana pa paušalna svota od 15.000,00 kuna doista je primjerena razlozima na koje se pozvao prvostupanjski sud.

75. Slijedom navedenog, na temelju članka 482. ZKP/08. odlučeno je kao u izreci ove presude.

Zagreb, 11. listopada 2023.

Predsjednik vijeća:

mr.sc.Marijan Bitanga